

SOTILASAIKAKAUSLEHTI

01/2025

UPSEERILIITTO.FI

Arktinen alue kiinnostaa

Arktisen merialueen hallinta on tärkeää
Natolle, Kiinalle ja Venäjälle > [Sivu 24](#)

TOIMITUS

Julkaisija

Upseeriliitto ry
www.upseeriliitto.fi

Vastaava päätoimittaja

Martti Lehto
puh. 040 525 6630
lehto.martti@kolumbus.fi

Toimitussihteeri, lehden taitto

Marko Varama
puh. 040 844 8255
varama@upseeriliitto.fi

Toimittajat

2. pääkirjoitus – Ville Viita
Historia – Ohto Manninen
Polttopiste – J-A Puistola
Sotatekniikka – Jyri Kosola

Toimituksen osoite

Laivastokatu 1 B, 00160 Helsinki

Ilmoitustilan myynti

Juha Halminen
puh. 050 592 2722
Hämeentie 7, 30100 Forssa
juha.halminen@mediaosasto.fi

Tilaushinnat

Vuosikerta 6 numeroa) 40 euroa.
Irttonumerot 8 euroa +
postimaksu.
Osoitteenmuutokset ja tilaukset:
Toimituksen sihteeri Erja Elopuro
puh. 040 537 1799
elopuro@upseeriliitto.fi

Aikakausmedia ry:n jäsen
ISSN 0038-1675

Kansikuva: Nato-maat
harjoittelevat arktisissa
olosuhteissa Pohjoismaissa.
Kuva: Nato Photo

100. vuosikerta
Numero 1019

AO-Paino 2025

SOTILASAIKAKAUSLEHTI 01/2025

> SISÄLTÖ

PÄÄKIRJOITUKSET

**Selonteot ja strategiat linjaavat
turvallisuuden tuottamista > s. 5**

Martti Lehto, päätoimittaja

Valmistautuminen sotaan > s. 7

Ville Viita, puheenjohtaja

EDUNVALVONTA

Liitto lähellä jäsentä > s. 9

Upseeriliiton päätehtävä on jäsentensä edunvalvonta.

Eläkeuudistuksesta > s. 12

Kurssilainen, tiedätkö oikeutesi? > s. 13

Soveltamista soveltamisen perään > s. 13

Oikeudenalat ovat kuin aselajit > s. 14

Kadetit nuorten upseerien tapaamisessa Norjassa > s. 16

HENKILÖ

Merivartioupseerin uralta hybridiuhkien torjuntaan.

Hybridikeskuksen verkkojohtaja **Jukka Savolainen > s. 18**

KOLUMNIT

Jokainen meistä on kokonaisturvallisuuden avaintekijä > s. 20

Kansanedustaja, MPKK:n dosentti **Jarno Limnéll**

PALSTAT

Kirjat > s. 22

- Steffen Kretz: Myrskyn edellä – Hyökkäys Capitoliin ei ollut jonkin
loppua vaan alku.

Historia > s. 50

Lennart Oesch

Polttopiste > s. 52

Keltainen kumiankka

Oskari > s. 23

Sotatekniikka > s. 54

Suomi sai vihdoinkin droonistrategian

Jäsenuutisia > s. 59

TEEMA: TURVALLISUUSPOLITIikka

> ARTIKKELIT

Arktinen alue vaatii valvontaa

Uusien jäsenmaiden myötä Naton painopiste vahvistuu arktiselle alueelle.

> s. 24

Mielipidetutkimus strategian työkaluna

Kansalaispulsse-kyselyn avulla selvitetään kansalaisten mielipiteitä ajankohtaisista aiheista.

> s. 32

Asevelitoiminta lujitti maanpuolustustahtoa

Talvisotaan osallistuneiden sotilaiden yhdistyksiä perustettiin keväällä ja kesällä 1940.

> s. 40

Äiti-Venäjän sukupuolittunut sodankäynti

Missä ovat venäläiset naissotilaat nyt?

> s. 44

Truly

MODULAR

**vehicles
suitable for
various
operational
roles**

Oy Sisu Auto Ab
Tammisaarentie 45
Karjaa
Finland

info@sisuauto.com
sisuauto.com

Martti Lehto, eversti, ST

Selonteot ja strategiat linjaavat turvallisuuden tuottamista

Suomi on julkaissut ensimmäiset Nato-jäsenyytensä aikaiset turvallisuutta käsittelevät selonteot ja strategiat, joissa linjataan turvallisuutemme kehittämistä eri sektoreilla: Ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko, Puolustuselonteko, Kyberturvallisuusstrategia ja viimeisimpänä Yhteiskunnan turvallisuusstrategia. Kaikissa korostetaan Suomen ja Euroopan turvallisuusympäristön voimakasta muutosta. Keskeisimpinä muutostekijöinä ovat olleet kiihtyvä digitalisaatio, Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, kiristynyt globaali geopoliittinen tilanne ja Suomen Nato-jäsenyys.

Asiakirjat linjaavat kehittämistarpeita, joita tässä turvallisuustilanteessa tulisi tehdä. Toimenpiteet ulottuvat laajasti kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön vahvistamisesta materiaaliseseen ja henkiseen varautumiseen, digitalisaation hyödyntämiseen sekä kokonaisturvallisuusmallin edelleen kehittämiseen. Niissä on otettu kantaa myös kansallaisen näkökulmaan turvallisuuden rakentamisessa.

Ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko näkee, että kansalaisten korkea medialukutaito ja omatoiminen varautuminen ovat suomalaisen yhteiskunnan kriisinkestävyyyden keskeisiä osatekijöitä. Kansalaisten medialukutaidon ja -osaamisen sekä henkisen kriisinsietokyvyn tukemiseen ja informaatiovaikuttamisen tunnistamiseen ja torjumiseen osana peruskoulutusta tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Yhteiskunnan turvallisuusstrategian mukaan yhteiskunnan toimivuuden edellytyksenä ovat toimintakykyiset yksilöt. Toimiva kasvatus-, koulutus- ja tutkimusjärjestelmä lisää kansalaisten henkistä kriisinkestävyttä. Se on keskeinen tekijä vahvistettaessa yksilöiden keskinäistä luotta-

musta sekä luottamusta viranomaisiin ja yhteiskuntaan ja sen kykyyn turvata yhteiskunnan elintärkeät palvelut. Luottamusyhteiskunta on kansallisen yhteisyyden perusta.

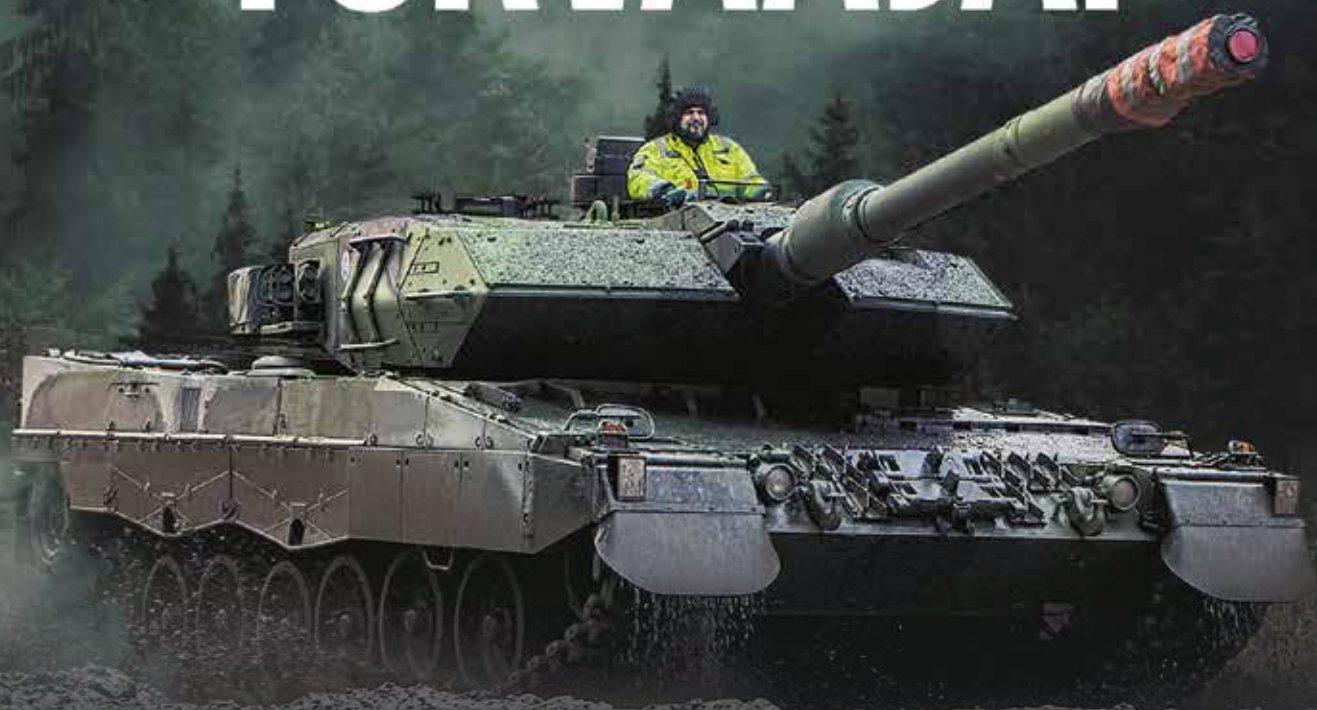
Kyberturvallisuusstrategia näkee myös osaamisen ja kasvatuksen tärkeinä elementteinä kansallista kyberturvallisuutta kehitettäessä. Kyberturvallisuusosaamisen tulisi kuulua kansalais-taitoihin, ja jokainen voi omalla toiminnallaan myötävaikuttaa yhä turvallisemman kybertoimintaympäristön syntyyn. Tässäkin auttaa kaikkien media-lukutaidon parantaminen. Vastuullisesti kybertoi-mintaympäristössä toimivat ihmiset lisäävät merkittäväällä tavalla myös yhteisöjen ja organisaatioiden turvallisuutta ja siten kansallista turvallisuutta.

Puolustuselonteko käsittelee laajasti henkilöstön roolia turvallisuuden rakentamisessa. Selonteon mukaan turvallisuusympäristön kehitys on tuonut mukanaan uusia Puolustusvoimien henkilöstörakenteeseen liittyviä lisätarpeita ja lisäksi uudet tehtävät vaativat henkilöstömäärän kasvatamista. Riittävä resursointi niin määrärahojen kuin henkilöstön osalta onkin kriittinen tekijä puolustuskyvyn ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Riittävän suuri, osaava ja motivoitunut henkilöstö varmistaa Puolustusvoimien tehtävien toteuttamisen kaikissa valmiustiloissa niin kotimaassa kuin ulkomaillakin. Selonteko esittääkin, että Puolustusvoimien palkattua henkilöstöä on kasvatettava vielä 1 500 henkilötyövuodella jo päätettyjen 500 henkilötyövuoden lisäksi tulevina vuosina.

Turvallisuuden vahvistamisessa tulee teknologian kehittämisen rinnalla ylläpitää vahvaa inhimillistä näkökulmaa. Ihminen on tärkein tekijä turvallisuuden tuottamisessa. ■

Millog

TOIMINTASI TURVAAJA.

Varmaa toimintaa kaluston koko elinjaksole.

MILLOG.FI

f y in | @Millog

Ville Viita, everstiluutnantti

Valmistautuminen sotaan

Suomeen kohdistuvassa vaikuttamisessa on siirrytty seuraavaan vaiheeseen. Jännitteitä luodaan Itämerellä. Kyber- ja informaatio-operaatioiden lisäksi tehdään siis fyysisiä valtiollisia toimia Nato-maita vastaan. Suomen valtiojohto ja Puolustusvoimain komentaja puhuvat selväsanaisesti, että meihin ei kohdistu välitöntä sotilaallista uhkaa.

Meihin suomalaisiin vaikutetaan, mutta juuri tällaisia tilanteita varten olemme rakentaneet kokonaisturvallisuuden mallin. Meidän tulee kuitenkin valmistautua myös sotaan. Valmistautuminen ja varautuminen ovat parasta pelotetta.

Komentajan puheessa 251. maanpuolustuskurssille oli kolme keskeistä teemaa: yhteisen puolustuksen mahdollistaminen, liittokunnan pelotteen ja puolustuksen rakentaminen ja kansallisen puolustuksen kehittäminen.

Varaudumme laaja-alaiseen, kuluttavaan ja pitkäkestoiseen sodankäyntiin. Harjoittelu ja operointi laajentuvat. Naton suorituskykyvaatimukset tulevat olemaan haasteelliset. Sodan ajan vahvuutta tullaan kasvattamaan. Puolustusvoimien organisaatioiden ja johtosuhteiden muutoksia selvitetään.

Komentaja otti puheensa loppuksi esille myös henkilöstön ja osaamisen merkityksen. ”Jos tahto ja taito eivät ole kunnossa, välineet eivät ratkaise”.

Samalla teemalla jatkoi Rannikkolaivaston uusi komentaja: ”Ehdottomasti tärkeintä on henkilöstö ja sen kokonaisuus, kuten osaaminen, määrä, laatu sekä jaksamisesta huolehtiminen. Ilman osaavaa, motivoitunutta ja ammattitaitoista henkilöstöä on vaikea suorittaa tehtäviämme.” Komentajat kantavat huolta sotilaistaan.

Valtioneuvoston uudessa puolustusselonteos-
sa on myös huomioitu sodan uhka ja turvallisuusympäristön muutos. Puolustusvoimien ja puolustusministeriön henkilöstömäärää kasvatetaan. Lainsäädäntöä kehitetään joustavammaksi vastaamaan uhkia. Puolustusvoimien henkilöstön koti- ja ulkomaan palveluksen ehtoja tarkastellaan yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Sodan uhkaa ja sodan ajan joukkoja tukee myös sotilaseläkejärjestelmä. Se on osa puolustusratkaisua – ei sosiaalipolitiikkaa. Pohjoismais-
sa on huomattu, kuinka Suomi on hoitanut tämän asian hyvin. Turvallisuustilanteen muuttuessa on mahdollista käyttää sodan ajan reserviä tukemaan Puolustusvoimia ja Rajavartiolaitosta.

Henkilöstön määrän lisääminen on osoitus Puolustusvoimien uudesta ajattelutavasta. Kun valmistaudutaan sotaan, niin täytyy keskittyä olennaiseen. Henkilöstön osalta se tarkoittaa sitä, että harjoitellaan ja operoidaan – mutta myös sitä, että palaudutaan.

Hallitusohjelmassa on selvä kirjaus työssäjaksamisesta varmistamisesta. Henkilöstön määrän lisääminen on todella tarpeellinen asia. Puolustusvoimille annettujen tehtävien täyttäminen helpottuu, mutta sillä ei vielä ratkaista palautumista kotimaan ja ulkomaan palveluksesta.

”SOTILASELÄKEJÄRJESTELMÄ ON
OLEELLINEN OSA PUOLUSTUSRATKAISUA
– EI SOSIAALIPOLITIikkaa.”

Valmistautuminen huomisen uhkiin

Sodankäynnin tavat muuttuvat jatkuvasti, ja taisteluita käydään kaikenlaisissa maastoissa ja ympäristöissä. Perinteinen jalkaväkitaistelu on yhä ratkaisevan tärkeää. Vaikka pitkältä matkalta suoritettavia operaatioita voidaan suorittaa yhä enemmän ja tarkemmin, sotilaita tarvitaan alueiden valtaamiseen ja puolustamiseen. Tämänhetkiset konfliktit osoittavat, että logistiikalla ja hyvin varustellulla jalkaväellä on valtava merkitys sodankäynnille.

Jalkaväki pystyy mukautumaan ja vastaamaan muuttuvan sodankäynnin uusiin haasteisiin nopeasti ja tehokkaasti, jos sillä on käytössään entistä kevyempiä ja toimintakykyisempiä asejärjestelmiä. Nopeasti muuttuvat kohteet vaativat joustavia monitoimiaserjestelmiä. Jalkaisin liikkuvat sotilaat pystyvät Carl-Gustaf® -järjestelmällä estämään vastustajan tehokkaasti monenlaisissa ympäristöissä ja taistelutilanteissa. Eri tilanteisiin sopiva asejärjestelmä antaa lisää taktista liikkumavaraa ja vähentää mukana kannettavan kaluston määrää.

- Paino: noin 7 kg | Pituus: < 1 m
- Tähtäimet: avotähtäimet, punapistetähtäin, kaukotähtäin tai kehittynyt ammunnanhallintajärjestelmä
- Ammukset: panssarintorjunta, rakenteet, jalkaväen torjunta, tukiammunta

Uuden Carl-Gustaf M4 -järjestelmän ansiosta jalkaväellä on käytössään luotettava ase panssareiden ja suojautuneen vihollisen tuhoamiseen, esteiden raivamiseen ja taistelutoimintaan rakennusten sisällä. M4 on yhteensopiva älytähäinjärjestelmien (FCD 558) ja ohjelmoitavien ampumatarvikkeiden (HE 448) kanssa, mikä

takaa entistä nopeamman reagoitokyvyn. HE 448 -ammukset syöttävät FCD 558 -järjestelmälle tarkkaa tietoa ammustyy-pistä ja ajoaineen lämpötilasta. Järjestelmä pystyy yhdistämään tämän tiedon kohteen etäisyyteen ja laskemaan optimaalisen laukaisukulman. Edistynyt teknologia takaa nopean toiminnan, erinomaisen tarkkuuden ja parantaa tehokkuutta taistelukentällä. M4 on myös saavuttanut erinomaiset tulokset kantama- ja hajontatesteissä. Carl-Gustaf -järjestelmän ansiosta sotilaat voivat luottaa kalustoonsa täydellisesti.

Uudet sodankäynnin näyttämöt määrittävät tulevaisuuden jalkaväkitaistelua. Carl-Gustaf -järjestelmän kaltaisten, monenlaisiin tilanteisiin sopivien asejärjestelmien myötä Saab tarjoaa maailmanlaajuisesti asevoimille etulyöntiaseman. Modulaariset järjestelmät tekevät Saabin tuotteista tehokkaita ja luotettavia nyt ja tulevaisuudessa - ne ovat aina yhden askeleen vastustajaa edellä.

saab.fi

Liitto lähellä jäsentä

Upseeriliiton päätehtävä on jäsentensä **edunvalvonta**. Sitä tehdään joka päivä liiton työntekijöiden sekä luottamushenkilöiden voimin.

UPSEERILIITOLLA ON vuonna 2025 laaja verkosto luottamustoimisia, jäsenten valitsemia edustajia. Heillä on tehtävänäan auttaa ja tukea jäsentä sekä tukea myös työnantajaa upseereihin liittyvissä asioissa.

Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen arki on vaativaa, se on ehkä vaativoitunut viimeisten vuosien aikana entisestään. Henkilöstöä edustavien rooli ja merkitys ei ole vähentynyt, päinvastoin. Siksi Upseeriliiton on huolehdittava entistä paremmin omien edustajiensa valmiuksien ylläpitämisestä. Tämä työ vaikuttaa suoraan jäseniimme arjen edunvalvonnan kehittymisenä.

Upseeriliitto haluaa olla luotettava, kehityshakuinen ja aktiivinen henkilöstöjärjestö. Haluamme teh-

dä työtä yhdessä niin työnantajan, kuin kanssakulkijoidemme kanssa.

YHTEISTYÖ MAANPUOLUSTUKSEN saralla toimivien järjestöjen kanssa on syventynyt. Olemme varsin hyvin tietoisia toistemme tavoitteista ja tärkeistä asioista. Ammatillisotilaita, reserviläisiä ja myös varusmiehiä edustavat järjestöt ovat "löytäneet toisensa". Sanomamme on hiottu yhteisesti ja sitä ei voi sivuuttaa, kaikilla on painavaa sanottavaa. Painavimmat niistä koottiin vuoden 2024 lopulla Puolustuse-lonteon valmisteluun liittyen.

Strategiassamme asia kirjattiin valmisteluvaiheessa alla olevan kuvan mukaisesti.

UPSEERILIITON TÄRKEIN voimavara on jäsenistö. Järjestäytymisasteemme on ollut perinteisesti korkea, 97–98 prosenttia upseereista kuuluu Upseeriliittoon. Näin korkea järjestäytymisaste on ehdottomasti tärkein liiton resurssi. Ilman sitä, ei liitto voi toteuttaa arjen edunvalvontaa ja vaikuttamista. Sillä ei olisi myöskään näin vahvaa luotta-

musmiesverkostoa tai kenttäorganisaatiota.

Korkea järjestäytymisaste kertoo upseereiden luottamuksesta liittoaan kohtaan. Liitolle korkea järjestäytymisaste asettaa vaatimuksen, että tehtävä edunvalvontatyömme on joka päivä päämäärätietoista. Kurssia on reivattava koko ajan, mutta pääsuunnan on oltava eteenpäin.

KUINKA LIITTO TAVOITTA jäsenen ja on lähellä silloin, kun jäsen liittoa tarvitsee? Tavoittaako liiton sanoma jäsenen, joka haluaa sen kuulla?

Vuoden 2023 laajassa jäsenkyselyssä annettiin palautetta siitä, että rivijäsen voi kokea etäisyyttä liiton toimintaan.

Liiton toiminta ja tekeminen ei välttämättä tunnu kaikkien jäsen-temmekään iholla. Tällainen tunne saa harkitsemaan aivan varmasti myös sitä, että miksi minun pitäisi maksaa jäsenmaksua ja kuulua tällaiseen organisaatioon.

MIKA YLÖNEN
Edunvalvontapäällikkö

edunvalvonta jäsen vaikuttaminen
osasto koulutus
Puolustusvoimat
oikeusturva
upseeri
puolustusministeriö

virkaehtosopimus
Rajavartiolaitos
yhteistyö
maanpuolustus
palvelussuhteen ehdot
NATO

Estlink 2 -kaapelin katkeaminen

EAGLE S -ÖLJYTANKKERI pysäytettiin Estlink 2 -kaapelin katkeamisen takia. Paikalle siirtynyt vartiolaiva Turva havaitsi, ettei tankkerilla ollut ankkuria paikallaan. Viranomaiset tulivat tulokseen, että alus on saatava haltuun tapahtuneen selvittämiseksi. Suomalaisviranomaiset lensivät aluksen luo Rajavartiolaitoksen ja Puolustusvoimien helikoptereilla joulupäivän ja tapaninpäivän välisenä yönä.

KUVA: AFP/WLEHTIKUVA

Eläkeuudistuksesta

Sotilaseläkkeisiin ei nyt muutosta

Syntyvyyden lasku, huoltosuhteen heikkeneminen ja heikko talouskasvu haastavat Suomen eläkejärjestelmän rahoituksellista kestävyttä.

VALTION HALLITUSOHJELMASSA päätettiin toteuttaa uudistuksia, jotka takaisivat eläkejärjestelmämme kestävyden. Uudistusta ja ehdotuksia valmisteltiin kahdessa työryhmässä työmarkkinoiden keskusjärjestöjen, sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja valtiovarainministeriön (VM) yhteistyönä. Ehdotus uudistustoimista hallitukselle annettiin tammikuussa ja se täytti hallituksen sille asettamat vaatimukset.

HALLITUKSEN ASETTAMANA tavoitteena oli selvittää tarvittavat konkreettiset työeläkejärjestelmän muutokset rahoituksellisen kestävyysvarmistamiseksi ja riittävän etuustason turvaamiseksi. Muutosten tuli vahvistaa julkista taloutta pitkällä aikavälillä noin 0,4 prosenttiyksiköllä suhteessa bruttokansantuotteeseen, mikä vastaa noin miljardia euroa.

Lisäksi tuli löytää keinot eläkevaikutusmaksutason pitkän aikavälin konkreettiseen vakauttamiseen, jossa työeläkejärjestelmä sopeutuu mahdollisiin shokkeihin sääntöpohjaisen vakautusjärjestelmän avulla.

ELÄKETURVAKESKUKSEN laskelmien mukaan uusi ehdotettu eläkeuudistus vahvistaa eläkkeiden rahoitusta. Maksutasolla arvioituna uudistuskokonaisuuden vaikutus on keskimäärin noin 1,5 prosenttiyksikköä TyEL-maksua alentava. Osakepaino

nousee, mikä oletusarvoisesti kasvattaa työeläkevaroja.

Eläkkeiden määräytyminen ja ikärajat pysyvät ennallaan, eläkemaksu säilyy nykytasolla vuoteen 2030.

AIEMMIN ELÄKKEISTÄ on sovittu seuraavaa. Vuoden 2017 eläkeuudistuksen mukaiset eläkeiän korotukset säilyvät ennallaan. Tämähän tarkoitti sitä, että 1973 ja sen jälkeen syntyneiden eläkeikää nostetaan elinajan odotteen mukaisesti, kuitenkin korkeintaan kaksi kuukautta ikäluokkaa kohden. STM antaa korotuksista asetuksen vuonna 2028.

Vielä ei ole tiedossa montako ikäluokkaa tuleva korotus koskee. Tämä korotus koskee myös sotilaseläkeitä.

KARI NOUSIAINEN
Neuvottelupäällikkö

ELÄKEUUDISTUKSEN 2025 KESKEISET TOIMET

- Tähtää eläkevarojen sijoitustuottojen parantamiseen muuttamalla yksityisten alojen työeläkelaitosten sijoitustoiminnan sääntelyä.
- Sisältää sopimuksen yksityisten alojen työeläkemaksun (TyEL) 24,4 prosentin maksutasosta vuosiksi 2026–2030 asti.
- Sisältää inflaatiovakauttajan, joka hillitsee työeläkkeisiin tehtäviä indeksikorotuksia, jos työeläkeindeksi nousee palkkakerrointa nopeammin kahden vuoden ajanjaksolla.
- Ei muuta nykyisiä eläke-etuuksia, kuten eläkeikiä ja -kattumia.

Kurssilainen, tiedätkö oikeutesi?

– Pöytäkirjat "kateissa"

MUUTTO- JA SIIRTOSOPIMUKSESTAMME ja muista sopimuksistamme on tehty varsin harvakseltaan koonnoksia, eli ns. kodifikaatioita, joihin kootaan erillisillä neuvottelupöytäkirjoilla vahvistettuja muutoksia sopimustekstiin tai sen soveltamisohjeisiin.

Tämä aiheuttaa jatkuvan seurannan tarvetta, ja mikäli henkilövaihdosten yhteydessä ei noudateta erityistä tarkkaavaisuutta, saattavat näiden pöytäkirjojen sisällöt kadota historian siipien havinaan.

Sama koskee sopimusten soveltamista jatkuvan neuvottelun periaatteella johtavan PEHENKOS:n ja henkilöstöjärjestöjen välisen soveltamisryhmän kokouspöytäkirjoja, joille ei ole nykyisellään virallista arkistointimenetelmää esimerkiksi kaikkien tuntemassa Puolustusvoimien arkistohallintajärjestelmässä (PVAH).

OIKEUS ERITYISKORVAUKSIIN JA KORVATTAVIIN KOTIMATKOIHIN ON MYÖS OPPIKURSEILLA.

Erään edellä mainitun, kodifikaation kirjaamattoman pöytäkirjan perusteella pitkien oppikurssien opiskelijat ovat oikeutettuja perheestään erillään asuvan virkamiehen erityiskorvauksiin sekä korvattaviin kotimatkoihin kurssilla ollessaan. Sopimuksen ehdot täytyvät, mikäli kurssille siirrytään tilanteessa, jossa kurssilaisella on ollut oikeus kyseisiin korvauksiin kotijoukko-osastossaan ennen kurssin alkamista.

Päätöiset pääluottamusmiehet ja alueelliset pääluottamusmiehet antavat asiasta tarvittaessa lisätietoa.

TERO PYNNÖNEN
Puolustusvoimien pääluottamusmies

Soveltamista soveltamisen perään

Esimerkkinä Puolustusvoimien työaikasopimus (PVTAS), 11 § Viikkolepo

Virkamiehelle on, ellei välttämättömistä virkatehtävistä muuta johdu, annettava vähintään 36 tuntia kestävä yhdenjaksoinen viikkolepo. Viikkolepo on mahdollisuuksien mukaan sovittava sunnuntain yhteyteen.

Soveltamisohjeessa olennaista on, ettei edellä oleva koske sotilaallista harjoitusta, meripalvelua, päivystyspalvelua eikä sellaista valmiuden ylläpitoon liittyvää työtehtävää, johon ei ole voitu varautua työaika-suunnittelussa.

PÄÄESIKUNNAN HENKILÖSTÖOSASTO on 27.4.2021 (VUODEN 2021 HALLINNONALAKOHTAISTEN VIRKAEHTOSOPIMUSMUUTOSTEN SOVELTAMINEN, AR6850) antanut tarkentavia ohjeita 2021 päättyneiden virkaehtosopimusneuvotteluiden TARKVES-muutosten soveltamisesta Puolustusvoimissa.

Asiakirjan mukaan "soveltamisohjetta täydennetään 1.5.2021 lukien lisäämällä kirjaus viikkolevon aikana työhön käytetyn ajan korvaamisesta lyhentämällä säännöllistä työaika vastavalla ajalla kolmen (3) kuukauden kuluessa työn tekemisestä."

PEHENKOS on heinäkuussa 2021 (TARKENNUKSIA PALVELUSSUHTEN EHTOIHIN (HEINÄKUU 2021), AR10294) saatuaan puolustusministeriön soveltamismääräyksen kumonnut aiemman ohjeistuksensa ja antanut uuden, jonka mukaan "uutta soveltamisohjetta sovelletaan tilanteisiin, joissa työvuorosuunnitelmasa jo vahvistetun viikkolevon aikana joudutaan teettämään virkatehtäviä".

SOVELTAMISTAPAUKSET on siis rajattu koskemaan vain vahvistetun työvuorosuunnitelman ulkopuolisia töitä, eikä PVTAS:n pykälän tai soveltamisohjeen teksti ole muuttunut kirjaintakaan.

KUKA PYSYY PERÄSSÄ, jos soveltamisohjeita ja soveltamisohjeen soveltamisohjeita ei koosteta ajantasaiseen kodifikaatioon? Ei ainakaan pääluottamusmies.

MARKUS HALME
Puolustusvoimien pääluottamusmies

Oikeudenalat ovat kuin aselajit

Lakitoimisto Valta & Oikeus tarina

PYRIN OIKEUSTIETEELLISEEN tiedekuntaan ensimmäisen kerran 30 vuotta sitten. Tuolloin yritys jäi 0,25 pistettä vajaaksi varasijalle numero 3. Uusin epäonnistuneen suorituksen 2016, siis tilanteessa, jossa jokaisen sotilaan tulisi alkaa vakavasti miettimään mitä teen, kun on mahdollisuus jäädä eläkkeelle – siis ei silloin, kun on pakko jäädä eläkkeelle. Silloin se on jo myöhäistä, ellei sitten juuri samaan aikaan jokin poikkeuksellinen tilanne naapurivaltioissa tarjoa uusia ovia.

Toisen akateemisen tutkinnon opiskelu työn ja muun arjen ohessa ei mielestäni ole mikään ihmeellinen suoritus. Se on kuin vakavahko harrastus, joka vie kyllä aikaa, mutta ei kaikkea ja antaa silloin ja viimeistään jossain vaiheessa paljon. Kun sinulla on vielä noin 10 vuotta "ajolähtöön", ala miettiä mitä itse haluat tehdä virkauran päätyttyä.

VALMISTUMISENI JÄLKEEN olin kaksi vuotta Asianajotoimisto Lindell Oy:ssä Turussa erittäin kokeneen ja pitkäaikaisen sotilaiden oikeudellisen avustajan asianajajan Olli-Pekka Lindellin opissa ja ojennuksessa. Tuolloin suoritin myös asianajajan tutkinnon.

Vuosi 2024 meni Kuopiossa määräaikaisen tuomarin virassa auskultoitaessa varatuomarin titteleitä. Tuon vuoden aikana päätin, että reppurina oleminen on osaltani ohi. Perustin Lakitoimisto Valta & Oikeus Oy:n, jonka toimitilaksi vuokrasin kotini kupeesta Töölöntorilta toimistohuoneiston.

OIKEUDENALAT ovat kuin aselajit. Valmistuessasi tiedät paljosta vähän, mutta 3–4 vuotta esimerkiksi tuliasemassa tekevät sotilaasta kyseisen toiminnan rautaisen ammatilaisen. Auskultointi käräjäoikeudessa on verrattavissa esiupseerikurssiin mukaan luettuna toimialapäällikkökurssi ja asianajajan tutkinto. Työkokemuksen perusteella haettava ammattinimike olisi yleisikuntaupseerin tutkinto.

VALTA & OIKEUS OY:n oikeuden alat. Miettiessäni erikoistumistani johonkin tiettyyn oikeudenalaan tunsin velvollisuudekseni auttaa sotilaita silloin, kun he apua tarvitsevat ja mielellään sitä ennen. Sen verran hienoja kokemuksia upeiden ja hyvinkin erilaisten ihmisten kanssa sain Puolustusvoimissa kokea. Muutamat poikkeukset tässäkin vahvistivat sääntöä.

Ydinpalvelujani ovat rikos- ja siviiliprosesseissa avustaminen, virkaehto- ja työsopimusasiat sekä perhe- ja jäämistöoikeudellinen neuvonta. Elämäkokemukseni on lisäksi mahdollistanut avustamisen asunto-, auto- tai moottori-venekauppariidoissa. Kymmenen minuuttia asunnossa tai moottori-veneessä kertovat minulle oletko riidassa vahvoilla vai heikoilla – ja operaatiosuunnitelma sitten sen mukaisesti.

SOTILAAN AMMATIN VAARAT tunteen ei vain voi, vaan jokaisen tulee miettiä edunvalvontavaltuutusta sekä samalla testamenttia. Testamentin juttu on siinä, että yksikin

MARKO VARAMA

kuolinpesän osakkaista – yleensä lapsi – voi vaatia jakoa, jolloin kaikki voi päätyä myyntiin. Toisaalta jakamattomassa kuolinpesässä eläminen vuosikymmeniä hankaloittaa aina perinnönjakoa.

Silloin, kun omaisuus testamentataan puolisolalle, saavat lapset osansa molempien vanhempien kuoltua. Ensiksi kuolleen omaisuutta ei eloonjäänyt puoliso voi testamentata edelleen, esimerkiksi uudelleen avioituessa, vaan se jaetaan molempien kuoltua ensiksi kuolleen rintaperillisten kesken. Tässäkin voi mennä vuosikymmeniä. Siis pieniä, mutta kohdalle satuessa suuria yksityiskohtia, joita sotilas ei arjessaan ehdi juurikaan miettiä.

Hyvää oikeudenmukaista alkanutta vuotta 2025!

Inter Vivos - Mortis Causa

ASKO VALTA
Lakitoimisto Valta & Oikeus Oy

AS332-H215 SUPER PUMA -HELIKOPTERI

Kaksimoottorinen keskiraskas helikopteri, jonka päätehtäviä ovat rajavalvonta, meripelastus sekä pelastus- ja sairaankuljetus merialueella.

Super Pumaa voidaan myös käyttää monipuolisesti eri viranomaisten virka-aputehtävissä. Hiljattain päivitetyllä Super Puma -kalustolla voidaan turvallisesti toimia lähes kaikissa sääolosuhteissa vuoden ympäri.

TEKNISET TIEDOT

Nopeus: 240 km/h

Toimintamatka: 1 000 km

Lentoonlähtöpaino: enintään 8 600 kg

Miehistö: 5

Matkustajat: enintään 20.

VARUSTUS

Säätutka, merivalvontatutka, jäänpoistojärjestelmä, lämpökamera, päiväkamera, pimeänäkölaitteisto, kaksi pelastusvinssiä, kattava ensivastevarustus, metsäpalojen sammutusvälineistö ja AIS-järjestelmä (Automatic Identification System).

Kadetit nuorten upseerien tapaamisessa Norjassa

Kadetit
ATTE SORMUNEN
VILLE LINDROOS

Nuorten konferenssi 2025 kokosi 7.-8. helmikuuta yhteen kadetteja ja sotilasalan ammattilaisia Osloon.

PÄIVIEN OHJELMA koostui asiantuntijapuheenvuoroista, ryhmäkeskusteluista ja verkostoitumisesta. Ensimmäisessä puheenvuorossa Norjan pääesikunnan päällikkö kenraaliluutnantti **Ingrid Gjerde** nosti esille Yhdysvaltojen kasvavan panostuksen Norjaan ja muihin Nato-maihin. Erikoista Norjan uuden puolustusbudjetin hyväksymisessä oli, että siinä haettiin ennätysmäärä rahaa eikä budjettia kritisoitu vaan hyväksyttiin sellaisenaan.

Puheenvuorossa käsiteltiin myös, miten sabotaasit ja kyberhyökkäykset ovat yleistyneet.

Kenraaliluutnantti Ingrid Gjerden korosti Suomen Nato-jäsenyyden lisäävän myös heidän turvallisuuttaan.

TIIMITYÖN JA JOHTAJUUDEN merkitystä käsittelee puheessaan **Robin Dale Oen**, joka painotti esimerkillä johtamista ja tiimihengen rakentamista.

Puheenvuoro herätti keskustelua johtamisen kehittämisestä ja tiimidynamiikan vahvistamisesta.

KADETTITOIMINTA ja liiton tulevaisuus olivat keskiössä. NOFKA:n vuosiraportti esiteltiin, ja liittokadetit keskustelivat kadettien sitouttamisesta toimintaan. Markkinointipäällikkö kertoi, että liitossa on 7000 jäsentä, ja vuoteen 2035 mennessä yli 4000 heistä tulee olemaan alle 35-vuotiaita.

Norjassa myös kadettien toiminta edunvalvonnan suhteen on paljon laajempaa. Jokaisella sotakoululla oli omia edustajiaan ja NOFKAN toimintaa on tuotu esiin sotakoulujen erilaisissa tapahtumissa.

LAUANTAI-ILLAN JUHLAILLALLINEN kokosi osallistujat yhteen muodollisessa ympäristössä. Ilta alkoi perinteisesti maljalla kuninkaalle, vie-

Vuosiraportissa esitettiin kertomus vuoden tapahtumista ja kehityskohteista sotakouluittain.

raiden ylipäälliköille, kaatuneille ja operaatioissa oleville. Ohjelmanumeroina toimi Kahoot-visailu ja paperilennokkilpailu.

Illallinen tarjosi myös mahdollisuuden jatkaa päivän keskusteluja ja vahvistaa yhteistyösuhteita.

VIIMEISENÄ PÄIVÄNÄ käsiteltiin puolustusvoimien tulevaisuutta ja markkinatilannetta. Sotilasarvojen uudelleentarkastelu on johtanut useisiin ylennyksiin. Liiton jäsenedut, kuten vakuutukset ja alennukset, houkuttelevat uusia jäseniä, mutta kilpailu liittojen välillä pakottaa kehitykseen.

Lopuksi saimme vielä kiinnostavan esittelyn Norjan ilmaevakuointiryhmän toiminnasta.

REISSUSTA JÄI käteen oppeja ja uusia kontakteja. Oli hienoa nähdä, miten Norjassa kadettien toiminta on paljon laajempaa edunvalvonnan suhteen. Toivomme, että pääsemme tapaamaan NOFKAN:n porukan joskus uudestaan.

Kahoot-kilpailussa ryhmämme sijoittui hienosti kahdeksanneksi.

Meidät otettiin erittäin hyvin mukaan norjalaisten nuorten sotilaiden joukkoon ainoina ulkomaalaisina vieraina.

Merivartioupseerin uralta hybridiuhkien torjuntaan

Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksen verkostojohtaja kommodori (evp), **Jukka Savolainen** toimii hybridioperaatioihin varautumisen ja torjunnan ytimessä.

ALOITTELIN SOTILASURANI leukoja vetämällä – siis vuonna 1982 silloin Upinniemessä sijainneen Rannikkotäkkäräkoulun pääsykokeissa. Turkulaispoikaa kiinnosti kehittyä ottamalla varusmiespalveluksesta maksimirasitukset merellisessä ympäristössä. Sitä kyllä sai, mitä tuli tilattua. Olin jo saanut haluamani paikan ekonomiopintoihin, mutta vauhti ja hurtti huumori alkoivat kiehtoa. Tuohon aikaan oltiin myös syvällä suomettuneisuuden ajassa ja monet keskusteluympäristöt olivat arvojeni kannalta erittäin rankkoja. Ratkaisin monta asiaa ja sivuutin turhia väittelyitä menemällä Kadettikouluun. Eipä ole kaduttanut.

Olin pyrkinyt vain maasotalinjalle, koska maallahan se seuraa va sota käytäisiin. Erinäisten sattumusten ja vaiheiden jälkeen valmistuin kuitenkin merisotalinjalta Rajavartiolaitoksen palvelukseen.

Seurasi seikkailurikas aika Suomenlahden merivartioston vartiolaivoilla ja kenttäjohtotehtävissä ja sitten myöhemmin ylemmissä johtotehtävissä.

MERIVARTIOURAN KOHOKOHTA oli päästä Länsi-Suomen merivartioston komentajaksi. Siellä oli hieno laaja toiminta-alue Hangon selältä Tornioon monine yhteistyökumppaneineen. Henkilöstö oli pitkän rannikon heimojen tapaan monivivahtei-

nen, mutta töihinsä erinomaisesti valmentautunut ja motivoitunut.

”Meri ampuu aina kovilla” oli tullut kuultua. Tämä ilmenee merivartioupseerille viimeistään siinä vaiheessa, kun hän on vastuussa meripelastustehtävien johtamisesta.

Siinä on henkiä kysymyksessä, päätökset on tehtävä ihan itse ja usein kiireessä. Tämä lieenee vaikuttanut kaikkien siihen myllyyn päätyneiden persoonallisuuteen – päätöksiä tulee tarvittaessa. Joskus vaimo-
vään kanssa asiasta keskustellaan.

RAJAVARTIOLAITOS on todellinen monialaviranomainen: pelastustointaa, lainvalvontaa ja merkittävä valmius maanpuolustustehtävissä. Meriupseeri tuntee lisäksi merellisen ympäristön sekä kone- ja viestiteknologian perusteita ja käytäntöä.

Laitoksen toiminta on perin kansainvälistä: itse sain työskennellä 4 vuotta EU:n neuvostossa ja 2 vuotta EU:n poliisioperaation johtajana Afganistanissa.

Jo vanheneva merivartioupseeri siis sopii hyvin ymmärtämään monialaista hybridiuhkaympäristöä.

Sain vuonna 2017 nimityksen silloin perusteilla olevaan Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskukseen Haavoittuvuudet- ja resilienssiverkoston johtajaksi ja sillä tiellä olen edelleen.

©MERIMIESELÄKEKASSA/PATRIK LINDSTRÖM

HYBRIDIKESKUKSEN toiminta-ajatus on yhdistää EU- ja Nato-maiden siviili- ja sotilasviranomaisten ja myös yksityissektorin voimat ymmärtämään hybridiuhkia ja varautuman niiden torjumiseen. Perustamisvuonna mukaan liittyi 9 osallistujamaata. Nyt niitä on jo 36, eli kaikki jäseneksi kelpaavat ovat tulleet mukaan. Osallistujamaiden lisäksi puhumme toki suoraan myös EU:n ja Naton organisaatioille.

HYBRIDIUHKA TARKOITTA demokraattisia maita vahingoittamaan pyrkivien autoritääristen hallintojen harjoittamia monenlaisia konnankoukkuja. Nyt on selvää, että maailma on jakautumassa kahteen vastakkaiseen leiriin, jotka kilpailevat vaikutusvallasta. Toisessa leirissä olemme me, niin sanonut demokraattiset markkinatalousmaat Euroopassa, Amerikassa ja Aasiassa. Kilpailevan leirin ydin koostuu Kiinasta, Venäjästä, Iranista ja Pohjois-Koreasta. Kohtalo on johdattanut nämä kansakunnat sellaisiin

keskitettyihin valtajärjestelmiin, joissa mikä tahansa demokratiako-keilu nähdään kestävämmänä ris-kinä maan ja kansallisuusomaisuuden hallinnan kannalta.

Meneillään olevan polarisaation vastakkaisissa navoissa on karkeas-ti arvioiden noin yksi miljardi asukas-ta kummassakin. Maapallolla on yh-teensä 8 miljardia asukasta, eli 6 mil-jardia heistä on jotakin muuta kuin länsimaiden tai haastavan akselin asukkaita ja heihin viitataan nimik-keellä ”Globaali etelä”.

KIINA on onnistunut viimeisen 20 vuoden aikana investoimaan huo-mattavasti ja sille on kehittynyt suuri taloudellinen ja poliittinen vai-kutusvalta globaalin etelän markki-noihin ja raaka-ainevarantoihin. Jos Kiinan talouskasvu ja vaikutusval-lan leviäminen jatkuvat, saa länsi pelätä marginalisoitumista.

Tähän kamppailuun liittyen haastajat ja varsinkin Venäjä kam-panjoivat avoimesti länsimaita ja niiden järjestelmiä vastaan tahtoen osoittaa niiden olevan häviämässä poliittisen ja taloudellisen kilpailun ja olevan myös kulttuurisesti rappi-olla. Tämä kanavoidaan globaalin etelän maiden nähtäväksi, jotta län-nen kannatus hupenisi. Keskeinen tavoite on osoittaa demokratia ti-lapäiseksi kokeiluksi ihmiskunnan historiassa.

Raskaassa kamppailussa ollaan valmiita käymään sotia. Yksi en-simmäisistä on kohta tilapäiseen ratkaisuun hyittyvä Ukrainan so-ta. Lisää voidaan povaila; Taiwa-nin lisäksi Kiinan ympäristössä on kylvetty useampi sodan siemen. Viiden naapurimaan kalavesien omiminen Etelä-Kiinan merellä voi ratketa lopullisesti vain rauhanso-pimuksella. Sen lisäksi Yhdysvallat on taannut Japanin, Etelä-Korean ja Filippiinien turvallisuuden. Hyvin todennäköisesti jossakin vaihees-

sa nk. Indo-pasifisella alueella käy-dään alueellinen sota. Mikäli Kii-nan ja Venäjän strateginen kump-panuus on silloin vielä voimissaan, voidaan helposti ajatella Venäjän ottavan tehtäväkseen USA:n ja Na-ton jonkinlaisen nöyryyttämisen. Tämä voi sitten koskea myös Itä-meren aluetta.

AJANKOHTAISET KAAPELIVAURIOT liittyvät tähän kuvioon. Meneillään on malliesimerkki koordinoitusta hybridioperaatiosta. Laivan ankkur-in putoaminen vahingossa kesken purjehduksen ja vielä niin, ettei se irtoa laivasta kokonaan, on äärim-mäisen epätodennäköinen tapah-tuma. Neljä tapahtumaa Itämerellä hiukan yli vuoden aikana on tilastol-inen mahdottomuus. Nyt näitä tut-kitaan länsimaalaisen syyttömyys-olettaman mukaisesti, eikä näyttöä tahallisuudesta saada.

Tammikuun toiseksi viimeisel-lä viikolla näimme disinformaatio-kampanjan, jossa vedottiin tähän näytön puutteeseen. Esitettiin väit-teitä, joiden mukaan vakavien tur-vallisuuslähteiden mukaan nämä kaikki tapahtumat lienevät vahin-koja. Tässä disinformaatio-operaa-tiossa järjellinen perustelu voisi ol-la Suomen ja Viron aloitteesta pi-kasynnytetyn Nato-operaation us-kottavuuden rapauttaminen. Suo-men etu on mahdollisimman vahva monikansallinen tuki Itämerellä jo ennen kuin artikla 5 on edes kes-kusteluissa.

Kaapelikatkojen tarkoitus lie-nee ensisijaisesti testata sabotaa-simetodia ja länsimaiden tapaa reagoida tapahtumiin. Varjolaivas-ton alusten arvo ilman lastia laske-taan romuraudan mukaan, joten ne ovat halpoja hyökkäysaseita kallii-ta järjestelmiä kohtaan. Varsinaiset maalit lienevät Pohjanmeressä ja Pohjois-Atlantilla, missä kokeita ei suoriteta. Meneillään olevalla näy-

telmällä vastustaja hakee mahdol-lisesti muutakin. Voi tulla lisää liik-kumavapautta kansainvälisen oi-keuden suhteen, kun länsimaatkin pysäyttelevät aluksia.

Viittaukset ruotsalaispoliisien aggressiiviseen käyttäytymiseen Vezhen -aluksen kiinniotossa en-nustavat myös eskalaatioskenaarioiden kehittämistä. Saatamme vielä nähdä sotalaivan saattavan epäiltyä kaapelinkatkoja.

ELÄMME MURROKSEN AIKAA, jonka aikana tapahtuu paljon ja sitten lo-pulta maailma hakeutuu jonkinlai-seen uuteen tasapainotilaan. Jos Idän diktatuurit pysyvät pystyssä, tasapainotila voi muistuttaa kyl-män sodan aikaa, ja siihen voi kuu-lua rauhanomainen rinnakkainelo eri järjestelmien välillä. Suomi voi-daan pitää turvassa yksituumaisuud-della, yhteiskunnan resilienssillä ja sotilaallisella pelotteella.

Ilman suorituskykyistä omaa maanpuolustusta olisimme pulas-sa. Lisäksi tarvitaan ehdottomasti myös sotilaallinen liittoutuminen. Haluankin ilmaista kiitokseni niille upseeripolville, jotka jaksoivat yl-läpitää asevelvollisuuteen perus-tuvan järjestelmän ja kehittää sitä niin, että pääsy Natoon oli teknises-ti ja henkisesti helppo toteuttaa kai-kille osapuolille.

TOTEAN nyt virassa oleville ja vas-ta aloitteleville, että kukaan ihmi-nen tai mikään organisaatio ei toi-mi tyhjiössä.

On vastaväittäjiä ja hankaloitta-jia ja sodan sattuessa ”sodan kit-kaa”. Sama koskee henkilökohtais-ta elämää. Nyt kaikki ymmärtävät upseereiden tekevän työtä, jolla on tarkoitus. Pitäkää tehtävä kirkkaa-na mielessä myös vaikeuksien koh-datessa.

”Constantem Decorat Honor”

Jarno Limnéll
Kansanedustaja (kok.)
Maanpuolustuskorkeakoulun dosentti

Kuva: Kimmo Falck

Jokainen meistä on kokonais- turvallisuuden avaintekijä

Suomalaisen kokonaisturvallisuuden mal-
lin perään kysytään nyt kansainvälises-
ti enemmän kuin koskaan aikaisemmin.
Monessa länsimaaisessa valtiossa pohdi-
taan parhaillaan koko yhteiskunnan tur-
vaamisen vahvistamista, eli suomalaisittain koko-
naisturvallisuutta, jossa koko yhteiskunta ja kaikki
sen toimijat saadaan mukaan turvallisuuden tuot-
tamiseen. Suomella on tässä pitkä perinne.

Suomessa julkaistiin tammikuun puolivälissä
päivitetty, järjestyksessään viides, Yhteiskunnan
turvallisuusstrategia. Siinä linjataan kokonaistur-
vallisuutemme periaatteet.

Päivittäminen oli tarpeen, sillä Suomen turval-
lisuusympäristö on muuttunut. Suomesta on tul-
lut Naton jäsen, Euroopan unioni vahvistaa turval-
lisuusulottuvuuttaan ja hybridivaikuttaminen luo
arvaamattomuutta muun muassa itärajalla ja Itä-
merellä.

Suomi varautuu turvallisuusuhkiin määrätie-
toisesti ja linjauksia päivitetään. Muun muas-
sa nyt keväällä Eduskunnan käsittelyssä on
Puolustusselonteko, kriisitilanteiden johtamisra-
kenteita uudistetaan ja valmiuslakia päivitetään.

Tuoreessa Yhteiskunnan turvallisuusstrategias-
sa on paljon pysyvää, mutta myös uusia painotuk-
sia. Kansallisen omavaraisuuden ja kansallisen te-
kemisen ohella kansainvälisyys näkyy nyt aiempaa
enemmän.

Uutena kokonaisuutena varautumisen lisäksi
strategiassa käsitellään häiriötilanteisiin ja kriisei-
hin vastaamista eli vastetta. Päämääränä on mini-
moida toteutuneiden uhkien vaikutuksia, edistää
yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen toipumista
ja antaa perusteita varautumiselle.

Strategian tärkein viesti on mielestäni mei-
tä jokaista koskeva – jokainen suomalainen
on tärkeä turvallisuuden tekijä. Turvallisuus
on meille jokaiselle perustuslaillinen oikeus, mutta
myös velvollisuus toimia kykyjensä mukaisesti tur-
vallisuutta ja turvallisuuden tunnetta vahvistavalla
tavalla osana yhteiskuntaa. Yksilöiden toimintakyky
sekä turvallisuutta vahvistavat tiedot, taidot ja asen-
ne muodostavat kokonaisturvallisuuden perustan.
Yksilön toiminta – arjet teot – korostuvat yhteises-
sä turvallisuudessamme. Viesti on tärkeä tähän ajan
hetkeen, jolloin turvallisuuden (tai usein paremmin-
kin turvattomuuden) asiat ovat vahvasti läsnä.

En muista, että suomalaisessa yhteiskunnassa olisi
näin paljon puhuttu turvallisuudesta ja varautumisesta
kuin viime vuonna tehtiin. Luultavasti tänä vuonna
puhutaan vielä enemmän, merkit ovat sellaiset.

Turvallisuuden tunne on asia, mihin jokainen
voi vaikuttaa. Tutkimuksien mukaan turvalli-
suuden tunteeseemme vaikuttaa kaikkein eni-
ten oma lähipiiri, eli turvallisuuden tunne syntyy lä-
hellä. Kotona, kouluissa, työpaikoilla ja harrastuksis-
sa. Voimme jokainen vaikuttaa merkittävästi siihen,
millaista tunnetta ympärillemme arkipäivässä luom-
me. Turvallisuuden perusta on toisiamme kunnioitta-
va ja ystävälliset käytöstavat – niin fyysisessä maail-
massa kuin digitaalisessa toimintaympäristössä.

Yksilö huolehtii kotivarasta, fyysisestä kunnos-
taan, harkitsee mitä uskoo erilaista tietoa nähdes-
sään, mitä asioita jakaa ja klikkaa verkossa sekä
huolehtii naapuristaan.

**"TURVALLISUUS ON VASTUULLISTA
ASENNETTA, JA SITÄ TÄMÄ AIKA
TARVITSEE – MEILTÄ JOKAISelta."**

HENKIVAKUUTUS EI OLE VAIN RIKKAILLE

Kalevan henkivakuutus
Upseeriliiton jäsenedulla

*Esimerkki jäsenetuhinnasta:

200 000 € korvaussumma Upseeriliiton 30-vuotiaalle jäsenelle

13⁵⁰
eur/kk*

Henkivakuutus maksaa vähemmän kuin luulet.
Voit vakuuttaa myös puolisosi yhteisellä pariturvalla – riittää, että toinen teistä on jäsen.

Hyödynnä ainutlaatuinen jäsenetusi:

[kalevavakuutus.fi/
upseeriliitto](https://kalevavakuutus.fi/upseeriliitto)

Kalevan asiamiehenä toimii If Vahinkovakuutus Oyj,
Suomen sivuliike. If hoitaa Kalevan myöntämien Primus-
vakuutuksiin liittyvän asiakas- ja korvauspalvelun.

Upseeriliiton
jäsenedulla

472 eur
vuosittainen säästö ka.

ALENNUS

-61 %

ALENNUS

Kalevavakuutus.fi

150
VUOTTA

Yhdysvallat on jakautumassa

YHDYSVALTAIN KAHTIAJAOSTA ja sen demokratian haasteista on **Steffen Kretz** tehnyt tarkan ja syvällisen analyysin. Hän on yksi arvostetuimmista tanskalaisista journalistista, joka on matkustanut yli 100 maassa ja työskennellyt 10 vuotta Yhdysvaltojen ja Lähi-Idän kirjeenvaihtajana. Hän on saanut haastatella lukuisia valtiojohtajia ja diktaattoreita **Muammar Gaddafista Dalai Lamaan** sekä Yhdysvaltain ja Venäjän presidentteihin.

Teos antaa hyvän kuvan Yhdysvalloissa tapahtuneesta muutoksesta. Maa oli tunnettu vapauden ja demokratian johtovaltiona, jonka väestöä yhdisti vankka usko parempaan tulevaisuuteen – amerikkalaiseen unelmaan.

Tällä hetkellä amerikkalaisia yhdistää kyyninen ja turhautunut suhtautuminen poliittiseen järjestelmään, jota hallitsevat suurelta osin pieni eliitti ja miljardöörit.

Pitkään Yhdysvalloissa asunut toimittaja Steffen Kretz on matkustanut halki maan ja historiaan etsimässä vastausta aikamme suurimpaan poliittiseen kysymykseen, sillä Amerikan kohtalo on myös meidän kohtalomme. Kirja pyrkii valottamaan eri ihmisten näkemyksiä valitsevastasta tilanteesta. Tarinan keskiössä on 6.1.2021 tehty hyökkäys kongressirakennukseen tavoitteena estää **Joe Bidenin** valinta uudeksi presidentiksi.

Huomionarvoista on se, että amerikkalaiset elävät kahdessa eri to-

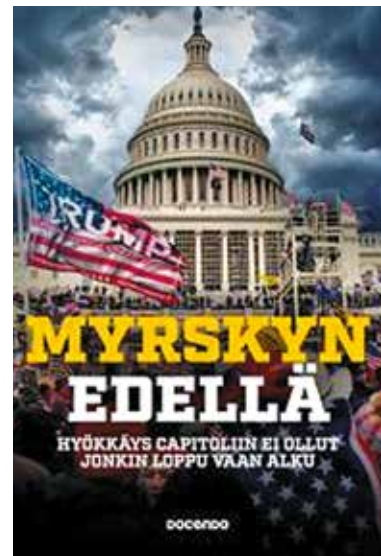
”Valeutisten levittäjinä on henkilöitä, jotka eivät edes itse niihin usko, mutta ansaitsevat hyvin sosiaalisen median alustoilla.”

dellisuudessa. Kretz haastattelee Reffitin perhettä, jonka isä **Gyu Ref-fitt** sai syytteen aseellisesta hyökkäyksestä kongressiin. Hän on toisille terroristi ja toisille isänmaan ystävä ja patriootti. Keskeiseksi syyksi Kretz näkee disinformaation, joka on levittäytynyt kaikkialle ja josta on tullut suurta bisnestä. Valeutisten levittäjinä on henkilöitä, jotka eivät edes itse niihin usko, mutta ansaitsevat hyvin sosiaalisen median alustoilla.

Maan epävakaus on johtanut tilanteeseen, jossa joka neljäs haluaa autoritääristä johtajaa, joka voisi johtaa maata ilman kongressia ja oikeusistuimia.

Joillekin nykyinen järjestelmä näyttäyty tyranniana, jossa ei saa ääntään kuuluviin. He haluavat järjestelmän, joka ajaisi vain heidän asiaansa, jonka he kokevat ainoaksi oikeaksi. Tämä on aiheuttavan vihan eri ajattelusuuntien edustajien välille, mikä on hajottanut jopa perheitä.

Yhdysvaltain sisäisistä haasteista kirjassa kuvataan kasvanutta taloudellista eriarvoisuutta, jossa

Steffen Kretz: Myrskyn edellä – Hyökkäys Capitoliin ei ollut jonkin loppua vaan alku. Docendo Oy, 2024. 352 sivua. ISBN 978-952-382-91-90.

Elon Musk, Jeff Bezos ja Bill Gates omistavat saman verran kuin 150 miljoonaa amerikkalaista. Osalle tämä kuvaa menestystä ei eriarvoisuutta.

Kun muualla maailmassa köyhyys on vähentänyt, niin Yhdysvalloissa vähäosaisuudessa ja keskiluokan elintasossa ei ole tapahtunut positiivista kehitystä. Oman lukunsa saavat myös rasismi ja jatkuvat joukkoampumiset.

Kretzin näkemyksen mukaan kaikkein merkittävämpiä syitä demokratian kriisille on taloudellisen hyvinvoinnin heikko kehitys ja informaatioympäristöä ruokkiva disinformaatio – keskiverto yhdysvaltalaisen on entistä vaikeampi erottaa totuus valheesta.

MARTTI LEHTO

KAUPPANEUVOS WERNER HACKLININ SÄÄTIÖ UPSEERIKOULUTUKSEN EDISTÄMISEKSI

jakaa apurahoja ja stipendejä upseerikoulutusta edistävää sotatieteellistä tutkimusta tai opiskelua varten sekä tukeakseen sotatieteellisten tapahtumien järjestämistä ja sotatieteellisten yhdistysten julkaisutoimintaa.

Apurahoja ja stipendejä voivat anoa sekä palveluksessa olevat että evp-upseerit (kadetti- ja erikoisupseerit). Säätiö ei tue virkatöinä tehtävää sotatieteiden maisterin tutkintoon, esiupseerikurssin opiskeluun tai yleisesikuntaupseerin tutkintoon liittyvää tutkimustyötä.

Toimintavuonna 2025 säätiö haluaa erityisesti tukea tulevaisuuteen suuntautuneita, työn ohella tehtäviä käytännönläheisiä tutkimuksia, joiden tulokset tukevat Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen toimintaa tai kehittämistä.

HENKILÖKOHTAISET HAKEMUKSET pyydetään lähettämään 31.3.2025 mennessä allekirjoitettuna ja skannattuna Pääesikunnan Koulutusosaston asian hoitajalle sähköpostin liitetiedostona tai kirjepostilla.

Kirjepostin osoite: Kauppaneuvos Werner Hacklinin säätiö Upseerikoulutuksen edistämiseksi
PE KOULOS
PL919
00131 HELSINKI

Sähköpostiosoite: antti.vasara@mil.fi

Tarkempia tietoja sekä hakemukseen käytettäviä lomakkeita saa säätiön asiamieheltä, everstiluutnantti **Antti Vasara**lta puhelin 0299 510 164 tai sähköpostitse: antti.vasara@mil.fi

Arktinen alue vaatii valvontaa

Uusien jäsenmaiden myötä Naton painopiste vahvistuu arktiselle alueelle. Vaikka Venäjän sotilaalliset toimet keskittyvätkin tällä hetkellä Ukrainaan, arktisen merialueen hallinta on myös sille elintärkeää.

TEKSTI JUHA PYYKÖNEN

Valtiotieteiden lisensiaatti, prikaatikenraali (evp)
Turvallisuuksiantuntija / Security Analysis Oy

JARMO PUPUTTI

Johtaja / XD Solutions,
Digital Defence Ecosystems koordinaattori

Natolle arktinen alue on aiempaa keskeisempi, joten jännitteiden voi odottaa kasvavan alueella. Kiinan valtapyrkimykset arktisella heikentävät alueen ennustettavuutta. Teknologia ja uusiin innovaatioihin perustuva valvonta tulee näyttämään yhä suurempaa roolia.

Arktisella alueella on syntynyt uudenlaista polarisaatiota, kun Naton pohjoinen alue on vahvistunut uusilla jäsenmailla. Venäjä on yli vuosikymmenen hallinnut arktisen alueen rannikkoa ja merenkulkua sekä vahvistanut sotilaallista läsnäoloaan alueella.

Sen sijaan kylmän sodan jälkeen Jäämeren alue ja arktinen vyöhyke ei ole ollut Naton toiminnan painopisteessä, eikä se ole ollut halukas vastaamaan Venäjän toimiin. Tilanteen seuraaminen on perustunut lähinnä liittouman valvonta- ja tiedustelutoimintaan. Viimeisen parin vuoden aikana geopoliitti-

nen vastakkainasettelu on kärjistynyt, joten turvallisuustilanne tulee arvioida nyt uudestaan.

Arktisen alueen dynamiikka muuttuu

Koska arktinen on ollut molemmille suurvalloille reitti luoda globaalia uhkaa strategisista ohjuksista ja pommikoneista sekä sukellusveneistä, vastakkainasettelun kiristyminen nostaa turvallisuusrisiä alueella.

Venäjä hallitsee puolta arktisesta alueesta, ja merkitys on yhä tärkeämpi, sillä valtion taloudellinen tulevaisuus varmistetaan alueen luonnonvarojen käytöllä. Tähän Venäjä tarvitsee Kiinan taloudel-

lista ja poliittista tukea, jonka kautta se puolestaan saa arktisella lisävaikutusvaltaa.

Tähän asti Nato on toiminut pohjoisella merialueella altavastajana. Asetelma muuttuu Suomen ja Ruotsin jäsenyyden myötä samalla, kun Naton jäsenvaltioiden aiemmat vahvuudet säilyvät. Näihin kuuluvat etenkin teknologinen ylivoima sekä Venäjään verrattuna ylivoimaiset poliittiset ja taloudelliset resurssit. Myös lännen riippuvuus Kiinasta vaikuttaa turvallisuusasetelmaan.

Naton aktiivisuuden nostaminen pohjoisella alueella liittyy liittokunnan kokonaistoimintaan. Yhteiseen tilannekuvaan panostaminen on ensisijaista, sillä johtaminen ja päätöksenteko ovat edelly-

JYU. IT'S ABOUT IT.

Turvallisuus ja strateginen analyysi. Kyberturvallisuus.
Tietojärjestelmätiede. Tietojenkäsittelytiede.
Kognitiotiede. Koulutusteknologia.
Teknologiajohtaminen. Tieto- ja ohjelmistotekniikka.

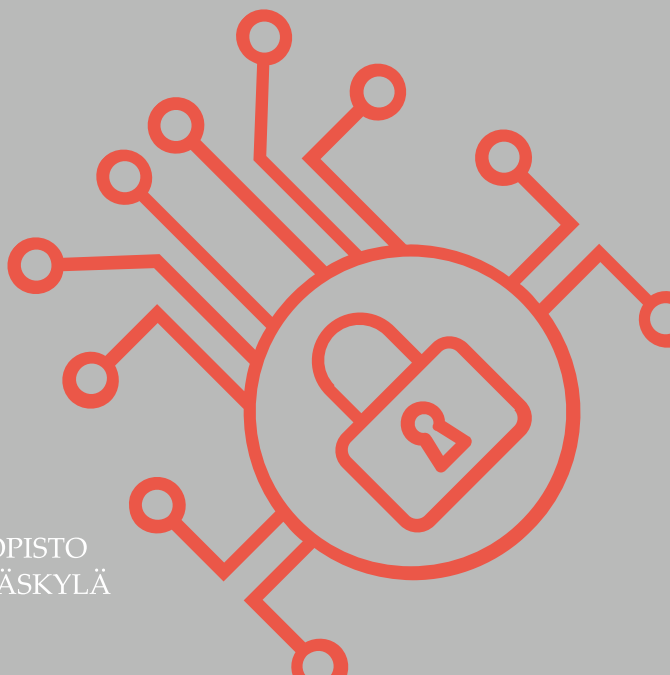
Jyväskylän yliopiston informaatioteknologian tiedekunnan opiskelumahdollisuudet tarjoavat sinulle mahdollisuuden kehittää monipuolista osaamista, jota tarvitaan esimerkiksi turvallisuuden hallinnassa yhä monimutkaisemmassa, globaalimmassa ja teknologiariipuvaisemmassa maailmassa. Opintoja voit suorittaa tutkintotavoitteisesti tai jatkuvana oppimisena, ja suuri osa opinnoista järjestetään joustavasti monimuoto-opetuksena - opiskelu on mahdollista myös työn ohella.

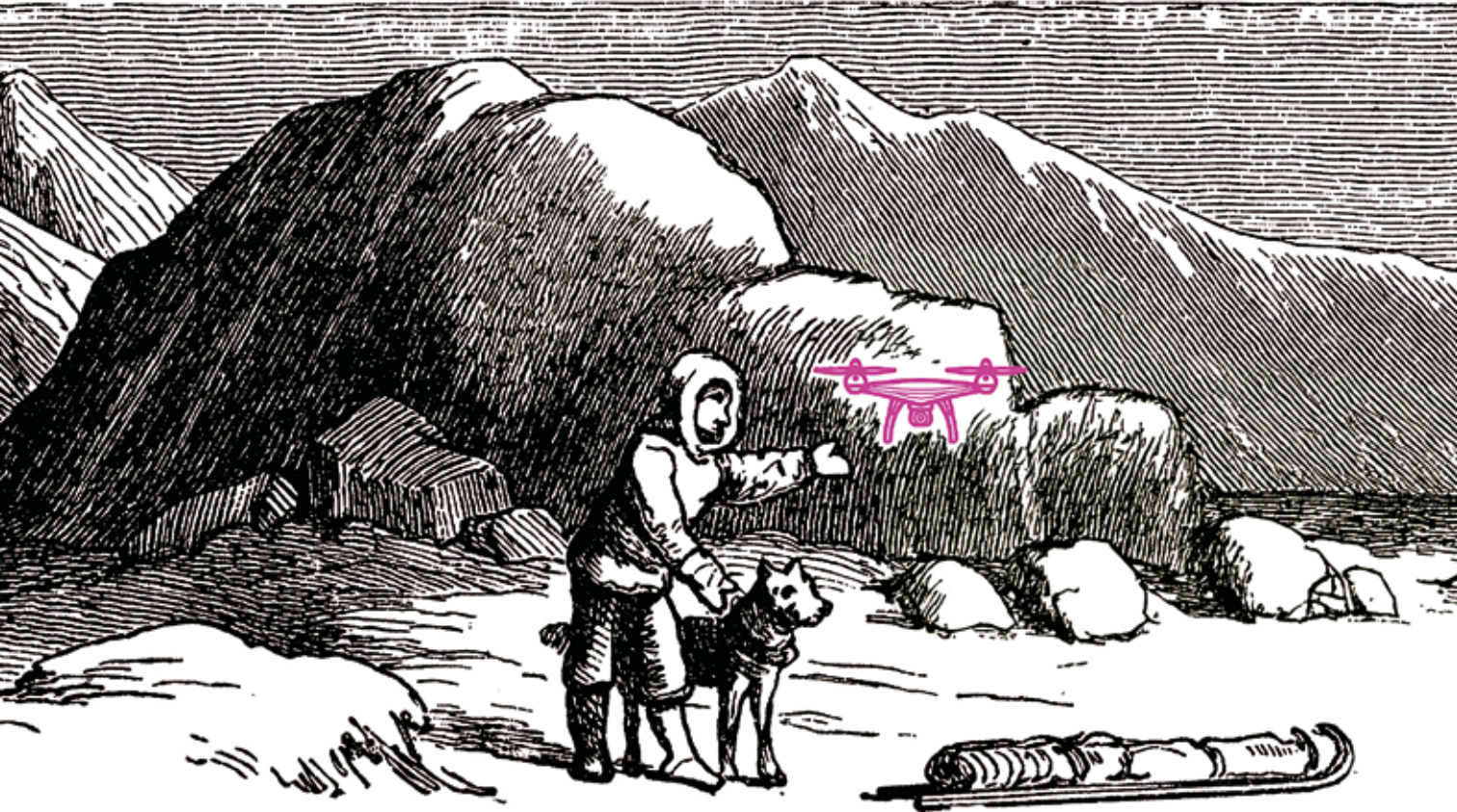
Jatkuvan oppimisen opinnoista on lisätietoja osoitteessa r.jyu.fi/itjatkuva.

Kevään 2025 haku aika tutkinto-opintoihin on 11.-25.3.2025.
Lisätietoja r.jyu.fi/itopinnot. Opiskelemaan haetaan Opintopolussa (opintopolku.fi).

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Arktisen alueen puolustuksessa on luotettu vahvasti satelliittivalvontaan ja ohjuspuolustusjärjestelmään. Tekninen kaukovalvonta ei kuitenkaan enää riitä.

tys tehokkaalle ennakkoinnille ja ajoissa vaikuttaville vastatoimille. Reaaliaikaisen tilannekuvan on oltava suunnittelijoiden sekä päättäjien käytettävissä koko ajan. Näin kyetään vastaamaan Venäjän vahvuuksiin alueella: nopeaan päätöksentekoon ja toimeenpanoon.

Suomen vahvuudet

Suomella on tilanteessa omat vahvuutensa: teknologinen osaaminen ja sen soveltaminen arktisella alueella sekä kansallisen puolustusratkaisun samankaltaisuus liittouman toiminta-ajatuksen kanssa. Jälkimmäinen tarkoittaa Suomen ja Naton käyttämien uhkamallien samankaltaisuuksia sekä niistä vedettyjä samansuuntaisia johtopäätöksiä pelotteen ja puolustuskyvyn kehittämiseksi.

Kokonaisuuden kannalta samankaltaisuus auttaa pitkälle, mutta syvemmmälle mentäessä tekemistä riittää. Pohjolassa on sovittava yhteen maiden puolustusjärjestelmät, jotta synergiaa saadaan hyödynnettyä. Muutospainetta tulee Naton suunnittelusta, koska niissä ratkaistaan jäsenmaiden suorituskyyvyt ja niiden käyttö. Olisi eduksi, jos Pohjoismailta sekä Itämeren mailta vaadittavat suorituskyyvyt ja meillä jo oleva teknologinen erityisosaami-

nen tukisivat toisiaan. Työnjaolla voidaan vähentää päällekkäisyyksiä.

Nato tekee yhdessä toimimisesta vaikuttavaa

Paljon mainostettu pohjoismainen puolustusyhteistyö on vaatinut vapaaehtoisuuteen perustuvaa sopimista yhteisestä tavoitteesta sekä toimien koordinoitua ja yhteistä ohjeistusta. Yhteistyö Naton jäsenmaana vaatii kuitenkin paljon enemmän: tiedon luovuttamista ja omien toimintojen muuttamista yhteiseksi hyväksi sekä resurssien jakamista ja viime kädessä yhteiskäyttöisten suorituskyykyjen kehittämistä. Tässä onnistuminen edellyttää merkittävää asennemuutosta Suomelta ja Ruotsilta.

Eri Nato-maiden kanssa suoritettut yhteisharjoitukset ovat osoittaneet, että Suomi pystyy toimimaan tehokkaasti osana Naton harjoitusjoukkoa. Tämä ei tietenkään ole tullut yllätyksenä, mutta osaltaan se on voimannäyttö kyvykkyydestä puolustaa ja taistella arktisella alueella yhdessä muiden liittouman harjoitusjoukkojen kanssa. Osaaminen pitää jalkauttaa laajalle uusien jäsenmaiden suorituskyykyissä.

On käynyt selväksi, että Nato valmistautuu laajamittaiseen sotaan, joka perustuu korkeaan valmiuteen ja aiempaa suurempaan joukkomäärään.

Tavoitellaan siis sekä ylivertaista laatua että suunnitellun samankokoista joukkomäärää kuin Venäjällä. Naton itäiset jäsenvaltiot näkevät tulevaisuuden sodankäynnin tapahtuvan omalla alueellaan, kun muut ensisijaisesti tukevat suorituskyvyillä ja muilla voimavaroilla.

Ennalta ehkäisevä pelote ja onnistunut monikanallinen puolustustaistelu vaatii Naton ylimmän johdon suunnitteluymläpästä ja johtamista, sillä kansallisia erityispiirteitä on vaikea sovittaa standardisoi- tuun toimintamalliin. Tämä vaatii entistä tiiviimpää yhteistyötä puolustusvoimien ja suomalaisten tek- nologiayritysten kanssa, jotta suorituskykyä pääs- tään kehittämään ja standardoimaan Naton yhteis- harjoituksissa.

Tekoälystä apua tilannekuvaan

Arktisen alueen puolustuksessa on luotettu vahvasti satelliittivalvontaan sekä vahvaan ohjuspuolustus- järjestelmään. Tekninen kaukovalvonta ei kuiten- kaan enää riitä pelotteeksi eikä etenään puolus- tukseksi, sillä Venäjän yliverlainen läsnäolo arkti-

sella vaatii enemmän. Tilanteeseen ei näytetä ha- kevan korjausta valmiuden kohottamisella tai lä- hettämällä alueelle Nato-joukkoja vaan avainase- massa ovat uudet teknologiaratkaisut.

Pelotevaikutus syntyy sillä, että puolustuksen kyvykkyyksistä, kuten tilannekuvan laadusta, ker- rotaan. Lisäksi osoitetaan muun muassa joukkojen ja järjestelmien harjoituksilla, logistiikalla ja en- nakkovarastoinnilla, että kokonaisuus on riittävän vahva ja korkeassa valmiudessa. Uskottava pelote tarkoittaa samalla uskottavaa puolustusta, kos- ka molemmissa käytetään samoja suorituskykyjä. Logiikka on siis sama kuin aiemmin liittoutumat- tomalla Suomella.

Taistelukenttä ja monitoimintaympäristö

Nato-määritelmän mukaan monitoimintaympäris- töt (multi-domain operations, MDO) kytkevät tutki- muslaitokset ja teknologia-alan yritykset mukaan puolustusratkaisun ja sen vaatimien suoritusky- kyjen ideointiin, kehittämiseen ja rakentamiseen. Ajatusmallissa huomioidaan perinteisten puolus-

PELI™

MEDCHEST 8D

Maksimaalinen suoja kriittisille lääkinnällisille laitteille

TARJOUSPYYNTÖ

MUUT
KENTTÄSAIRAALAN
VARUSTEET

TUOTTEEN OMINAISUUDET

- + 8 vetolaatikkoa
- + Mukautettavat väliseinät takaavat organisointimahdollisuuden
- + Kestävä valettu polyeteenikuori
- + Sään- lämpötilan- ja iskunkestävä

ARKTINEN ALUE VOI YLLÄTTÄÄ ARVAAMATTOMUUDELLAAN, MUTTA NIIN VOI TEHDÄ MYÖS VENÄJÄ.

tushaarojen lisäksi myös avaruus-, informaatio- sekä kyberympäristöt osana uudenlaista taistelutilan tilannekuva.

Suomalaisten yritysten muodostama Digital Defence Ecosystem (DDE) luo uusia, ketteriä teknologiaratkaisuja juuri tämän kaltaisiin haasteisiin. Ekosysteemin yli kolmekymmentä jäsenorganisaatiota pystyvät kehittämään ja testaamaan nopeasti uusia teknologisia ratkaisuja ja kyvykkyyksiä. Tarvittaessa ne voidaan ottaa nopeastikin käyttöön.

Panostamalla länsimaiseen teknologiaan ja innovaatioihin vähennetään Kiina-riippuvuuden aiheuttamia riskejä. Siviiliorganisaatioiden innovaatiot tuovat uusia mahdollisuuksia puolustusteknologiaan. Esimerkiksi teknologian kehitys on lisännyt valvonnassa käytettäviä lavetteja ja laskenut niiden hintaa sekä lisännyt sensoreiden tarkkuutta. Perinteisten raskaiden ja kalliiden tiedustelusatelliittien ja lentokoneiden rinnalle on tullut pienempiä edullisia, kaupallisia satelliitteja ja drooneja.

Käytettävissä olevan sensoridatan määrä ja datan pikselitarkkuus kasvavat nopeasti, mikä edel-

lyttää edistyneiden data-analyysi- ja tekoälyteknologioiden hyödyntämistä.

Nopeasta kehityksestä huolimatta laajojen alueiden valvontaan jää vielä ammottavia aukkoja. Tämä korostuu erityisesti arktisella alueella, jossa ihmisen ja teknisten järjestelmien esiintymistiheys on länsimaailman pienin. Esimerkiksi ilmaa kevyempien lentolaitteiden kehittyminen antaa uusia mahdollisuuksia. Autonominen ilmalaiva mahdollistaa huomattavasti dronea pidemmät toiminta-ajat tarjoten kuitenkin mahdollisuuden operoida pilvien alapuolella. Operointikustannukset ovat vain murto-osa lentokoneilla tai satelliiteilla tehtävästä havainnoinnista. Tämä mahdollistaa korkean resoluution digitaalisen 3D-kaksosen muodostamisen kustannustehokkaasti.

Datan nopean päivittymisen ja kohteiden automaattisen havainnoinnin, luokittelun ja priorisoinnin kautta on mahdollista lyhentää havainnoinnin ja vaikuttamisen välistä aikaa. Entistä nopeampi päätöksentekosykli pienentää vastustajan mahdollisuutta yllätykseen, vahvistaa pelotetta ja nostaa näin vastustajan kynnystä toimia. *Arctic Kill Chain* ei tarkoita vain kykyä toimia pohjoisen vaativissa olosuhteissa vaan sisältää myös kyvykkyyden hyödyntää ketteriä ratkaisuja laajan alueen valvontaan.

Arktinen alue voi yllättää arvaamattomuudellaan, mutta niin voi tehdä myös Venäjä. Sen tulevaisuuden suunnitelmia on vaikea tietää ja Kuolan niemimaan alue on kiistatta sen ensisijainen sotilaallinen intressi. Alueella toimivan sotilaallisen voiman toimintaedellytykset on siis varmistettava kaikin keinoin – maalla, merellä ja ilmassa.

Naton pelotteen on oltava kineettinen ja todellinen; pelkkä keskustelu ja diplomatia eivät enää riitä. Nato-maiden on osoitettava myös kykyä vaikuttaa arktisella ja viestittävä siitä selkeästi. Pelotteen pettäessä on myös puolustuskyvyn oltava todellinen. Puolustuskyvyn rakentamisessa on kriittisen tärkeää kytkeä myös yritykset ja tutkimuslaitokset osaksi uusien ratkaisujen kehittämistä ja käyttöä. Innovaatioekosysteemien hyödyntäminen tarjoaa tähän ketterän ja kustannustehokkaan keinon. ■

Lyhyesti Ekosysteemistä

Business Finlandin rahoittama Digital Defence Ecosystem luo merkittävää uutta liiketoimintaa suomalaiseen puolustus- ja turvallisuussektoriin yhdistämällä puolustus-, turvallisuus- ja siviiliteknologioiden eturivin yritykset ja tutkimuslaitokset.

DDE osallistuu aktiivisesti EU:n ja Naton uusimpiin puolustusteollisuuden aloitteisiin, kansallisiin veturihankkeisiin ja verkottuu kansainvälisesti.

Ekosysteemiä koordinoi XD Solutions, ja siihen kuuluu tällä hetkellä yli 30 jäsenorganisaatiota. www.digitaldefence.fi

New defence -ilmiö

SOTA UKRAINASSA on todistanut, miten teknologia ja digitalisaatio ovat ratkaisevalla tavalla muuttaneet sodankäyntiä. Uusien innovaatioiden hyödyntäminen maanpuolustuksessa uhkaa kuitenkin kompastua puolustushankintojen perinteisten käytäntöjen kankeuteen. Pahimmassa tapauksessa varaudumme viime vuosituhannen sotiin.

NYKYPÄIVÄN TAISTELUALUEELLA kaksoiskäyttö- ja siviiliteknologiaa viedään rintamalle suoraan kaupan hyllyltä tai suoraan tekniikan kehittäjiltä. Uusia kyvykkyksiä kehitetään startup-yrityksissä ja nyrkkipajoissa, ja kun yksi sodan osapuoli kehittää uutta, vastapuoli kehittää vastatoimia. Testaaminen tapahtuu taistelutilassa, palaute tulee nopeasti todellisesta tilanteesta ja kehittämissykli on jatkumo.

MAAILMALLA TÄTÄ innovaatioyliotteen siirtymistä siviilipuolelle on kuvattu termillä new defence, uusi

puolustusala. Kehitys seuraa jo aikaisemmin avaruuspuolella tapahtunutta kehitystä, jossa yksityiset toimijat kuten Elon Muskin Space X ja Starlink ovat vallanneet alaa valtiollisilta toimijoilta.

NYKYISILLÄ STANDARDEILLA, toimintatavoilla ja määräyksillä uuden teknologian kehittäminen, testaaminen ja hyväksyminen taistelukäyttöön kestää Suomessa jopa vuosikymmenen ja mukaan pääsevät pääasiassa vain tarkoin valikoidut puolustus-alalla jo toimivat yritykset.

Esimerkiksi asejärjestelmien ja raskaiden ajoneuvojen kohdalla perusteellinen testaus on edelleen tärkeää. Sen rinnalle pitäisi kehittää nopea ja ketterä uusien kyvykkyysien innovointi- ja hankintaprosessi, joka otetaan käyttöön jo normaalioloissa. Sotilaallisen kriisin syttyessä ei uusia menettelytapoja ja uusia verkostoja kyetä heti polkaisemaan käyntiin.

YHDESSÄ OLEMME VAHVEMPIA

Kokonaisturvallisuuden puolesta!

Kehitämme ja tuotamme kaksikäyttötuotteita sekä puolustus- ja turvallisuus- että siviilisektorille.

Meidät löydät: summadefence.fi • intlog.fi • lannen.fi
• lightspace3d.com • tyovene.com • watermaster.fi

SUMMA
DEFENCE

Mielipidetutkimus strategian työkaluna

TEKSTI RISTO SINKKO
Sotatieteiden tohtori

Kansalaispulssi-kyselyn avulla selvitetään kansalaisten mielipiteitä ajankohtaisista aiheista, viranomaisten toiminnasta sekä vastaajien omasta mielialasta ja tulevaisuuden odotuksista. Artikkelissa tarkastellaan kyselyn Covid-epidemiaan ja turvallisuuteen liittyviä aiheita kuten sotaa Ukrainassa sekä mielipiteitä Natosta.

Covid-epidemian nopea leviäminen aiheutti maan hallinnon tilannekuvalle kipeän tiedontarpeen. Valtioneuvoston kanslia tilasi Tilastokeskukselta kansalaisia koskevan mielipidetutkimuksen 1.4.2020 selvittämään kansalaisten mielialoja, ohjeiden noudattamista, tiedon saantia sekä mielipiteitä viranomaisten toiminnasta. Tietojenkeruu tehtiin verkkokyselynä

Tutkimus päätettiin toistaa 2–3 viikon välein, myöhemmin noin kerran kuukaudessa. Jokaisella tutkimuskierroksella on eri vastaajat, jotka edustavat 15–74-vuotiaita mannersuomalaisia. Hyväksytyjä vastauksia saadaan 1100–1700 kierrosta kohti. Kuukausittaista sarjaa on jatkettu vuoden 2024 loppulle asti, jolloin tutkimuskertoja oli yhteensä 61.

Tutkimus sai nimen *Kansalaispulssi*. Vuoden 2025 alusta tutkimus on suunniteltu kaksi kerta vuodessa tehtäväksi.

Covid-epidemia laantui aikanaan, mutta hallinnon tilannekuvan kannalta kriittisiä uusia tarkasteltavia asioita nousi esiin, Venäjän valloitusshyökkäys Ukrainaan, sen seurauksena syntynyt energiakriisi, tarvittavat toimet Suomen itärajalla ja viimeksi päätös hakea jäsenyyttä puolustusliitto Natossa.

Pandemian vaiheita

Tulosten aikasarjamaisesta tarkastelusta voidaan nähdä pandemian ensi vaiheen ”pelästyminen” kansalaisten mielipiteissä, huolestuminen on ensin suurempaa mutta laskee sitten ja vakiintuu tietyllä tasolle. Huolestuneiden kansalaisten osuudessa hei-

jastuu koronaan sairastuneiden määrän aaltoilu. Media raportoi määriä tarkasti.

Ensimmäisen epidemiavuoden aikana terveydenhuollon viranomaisilla oli kaksi vaikeasti hoidettavaa tehtävää: suojautumisessa tarvittavien varusteiden eli niin sanottujen maskien hankkimisella kansalaisten käyttöön sekä rokotteiden saamisessa.

Vuoden 2020 viimeisessä Kansalaispulssin raportissa on nähtävissä positiivisia tuloksia. Tutkituista 90 prosenttia sanoi käyttävänsä kasvomaskia, kun ei voi pitää turvaväliä muihin ihmisiin. Rokotteista vastaajille esitettiin kysymys ”Jos koronarokote tulee saataville ja sitä suosillaan minulle, hankkisin sen.” Täysin tai melko samaa mieltä kysymyksen kanssa oli 75 prosenttia vastaajista.

Raporttien tuloksia voi pitää vuoden 2020 lopussa tilannekuvan kannalta rauhoittavina, vaikka mediakeskustelua maskeista ja rokotteista käytiin voimakkaasti. Tuloksia on hyödynnetty valtionhallinnon Covid-seurantaryhmässä. Raporttien mukaan kansalaiset noudattavat viranomaisten ohjeita kiihtävästi.

Kansalaiset pitivät viranomaisten tiedottamista hyvänä ja luotettavana. Tiedottamisesta huolimatta syntyi maaliskuussa 2020 hamstrausilmiöitä. Hamstrattiin vessapaperia, kuivia ruokatarvikkeita

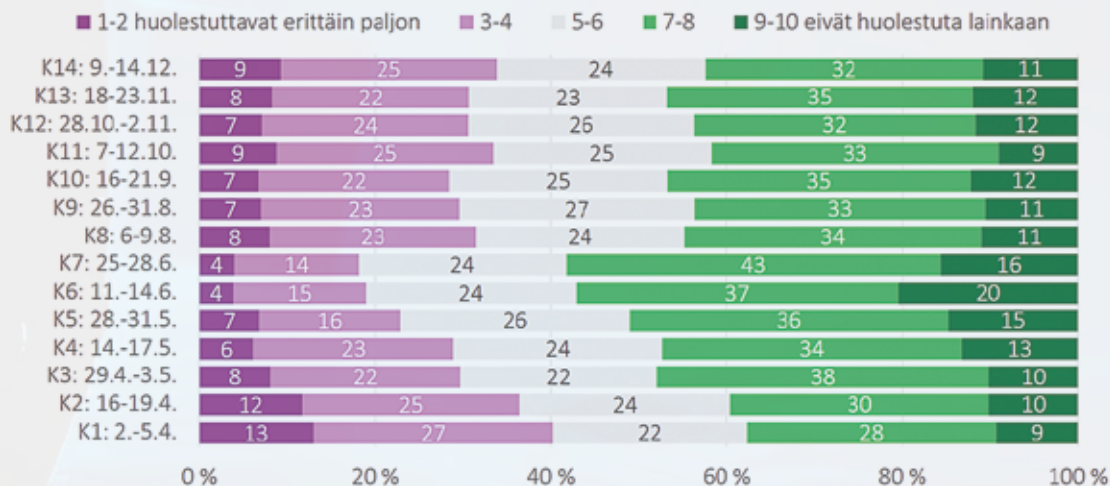
ja säilykkeitä. Samoin hamstrattiin kipu- ja kuume-lääkkeitä, jotka eivät edes vaikuta koronan oireisiin. Sosiaali- ja terveysministeriö joutui rajoittamaan myyntimääriä varmistaakseen lääkkeiden riittävyyden ja jakeluketjun toimivuuden.

Covid-epidemia ei edennyt tasaista tahtia, sairastuneiden määrässä oli laskuja ja nousuja. Kuvio kertoo siitä, että kansalaiset osasivat ottaa muutokset käyttäytymisessään huomioon. Tulosten perusteella viranomaiset saattoivat tehdä päätelmiä tilanteen normalisoitumisesta vuoden 2022 puolenvälin paikkeilla. Covid-virusten tartunnat voitiin arvioida samalle tasolle ja samanlaisiksi muiden hengitystieinfektioiden kanssa.

Venäjän invaasiohyökkäys Ukrainaan

Venäjä aloitti hyökkäyksen Ukrainaan 24. helmikuuta 2022 tavoitteinaan valtion hallinnon kaataminen ja maan ottaminen haltuun. Tämä ei onnistunut ja sota pitkittyi. Länsi-Euroopan oli vastattava pakottein ja energian saanti horjui. Venäjän kaupan rajoitteet näkyivät taloudessa meilläkin ja tilanne itärajallamme kriisiytyi. Ukrainalaisia pakolaisia tuli Suomeenkin suuria määriä. Ukrainan taistelun tukeminen aseavustuksilla alkoi.

4. Kuinka paljon huolta koronaepidemia ja sen vaikutukset aiheuttavat sinussa tällä hetkellä?

Koronaepidemiasta huolestuneiden osuudet (%) vuoden 2020 aikana. Lähde: Kansalaispulssi kierros14.

Kansalaispulsissa aloitettiin kansalaismielipiteen kartoittaminen näistä asioista välittömästi viikolla 10 vuonna 2022.

Ensimmäisessä mittauksessa maaliskuun alussa lähes puolet tutkituista oli erittäin tai melko paljon huolissaan sodan laajentumisesta. Kaiken kaikkiaan huolestuneita oli 83 prosenttia vastaajista. Ensimmäisen järkytyksen mentyä ohi huolestuminen näyttää laskeneen tasaisesti syyskuun alkuun asti, silti enemmistö vastaajista oli edelleen huolissaan.

Kansalaisten huolestuminen painottuikin voimakkaimmin sotatilanteen vaikutuksiin Suomen talouteen. Vaikutukset Suomen turvallisuuteen nähtiin kansalaismielipiteessä pienemmiksi kuin vaikutukset Euroopan turvallisuuteen.

Kansalaisten suhtautuminen Venäjän hyökkäykseen oli voimakas. Ukrainalaisten pakolaisten pääsy Suomeen hyväksyttiin varauksetta samoin kuin Ukrainan tukeminen aseita lähettämällä ja taloudellisesti.

Energiakriisi

Sodan seurauksena Venäjään kohdistetut talouspakotteet aiheuttivat väistämättä energiakriisin Euroopassa ja Suomessa.

Energiakriisin välitön seuraus oli energian hinnan nousu. Viranomaisten oli ohjattava kansalaisia energian säästöön. Kansalaispulsissa selvitettiin, kuinka kansalaiset omaksuivat ehdotettuja sähkön säästämisen tapoja. Kansantaloudessa vallitsi taantumatilanne ja kansalaiset huolestuivat omasta taloudestaan.

Luottamus Natoon

Valtioneuvoston tehtyä päätöksen Suomen Nato-jäsenyyden hakemisesta ja laajan keskustelun käynnistyttyä kysyttiin asiasta Kansalaispulsissa kesäkuussa 2022. Turvallisuuden tunteen lisääntymisestä kertoi 57 prosenttia tutkituista. Muutaman viikon kuluttua turvallisuuden tunteen nähdään lisääntyneen.

Turvallisuuden tunne on vakiintunut korkealle tasolle Nato-jäsenyyden aikana. Tulosten mukaan kansalaisten luottamus Natoon on suurempi kuin Euroopan Unioniin.

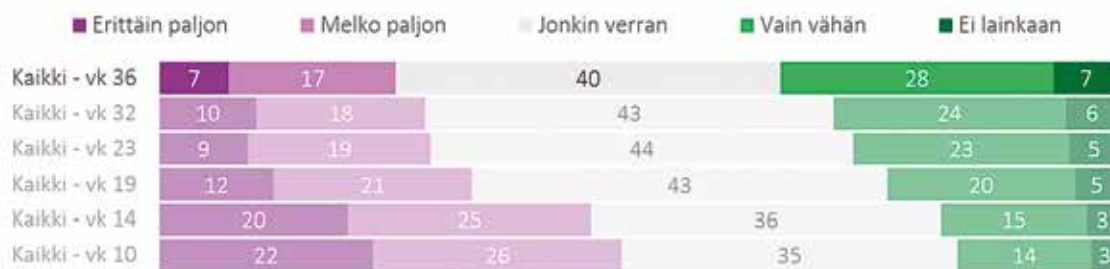
EU ja Nato teettävät laajoja tutkimuksia

Suuret monikansalliset organisaatiot Euroopan Unioni ja Nato ovat päättäneet tarvitsevansa jäsenmaiden kansalaisten mielialoja selvittäviä tutkimuksia.

EU:n organisaatiossa tutkimustoimintaa hallinnoi *Directorate-General for Communication*. Direktoraatti vastaa jäsenmaan tavallisessa organisaatiossa ministeriötä. Mielipidetutkimukset on aloitettu vuonna 1970 ja vuonna 1974 tärkeimmän tutkimuksen nimeksi vakiintui *Standard Eurobarometer*. Tavoitteena on selvittää jäsenmaiden kansalaisten mielipiteitä EU:sta.

Eurobarometrejä tehdään kahdesti vuodessa, keväällä ja syksyllä. Tutkimusten aineistonkeruun tekevät tunnetut mielipidetutkimusyrietykset jäsenmaissa. Viimeksi raportoidussa Standard Eurobarometri 102:ssa vastaajia oli jäsenmaissa yhteensä

36B: Aiheuttaako sinussa huolta sodan laajeneminen Ukrainasta?

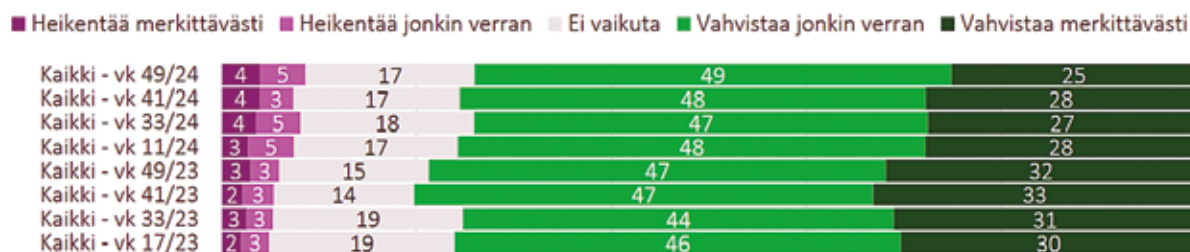
Huoli sodan laajenemisesta Ukrainasta (%). Lähde: Kansalaispulssi kierros 38, syyskuu 2022.

45. Suomi on jättänyt hakemuksen liittyä Nato-puolustusliittoon. Miten tämä on vaikuttanut turvallisuudentunteeseesi verrattuna hakemuksen jättöä edeltävään aikaan? (ei kysytty kierroksella 38)

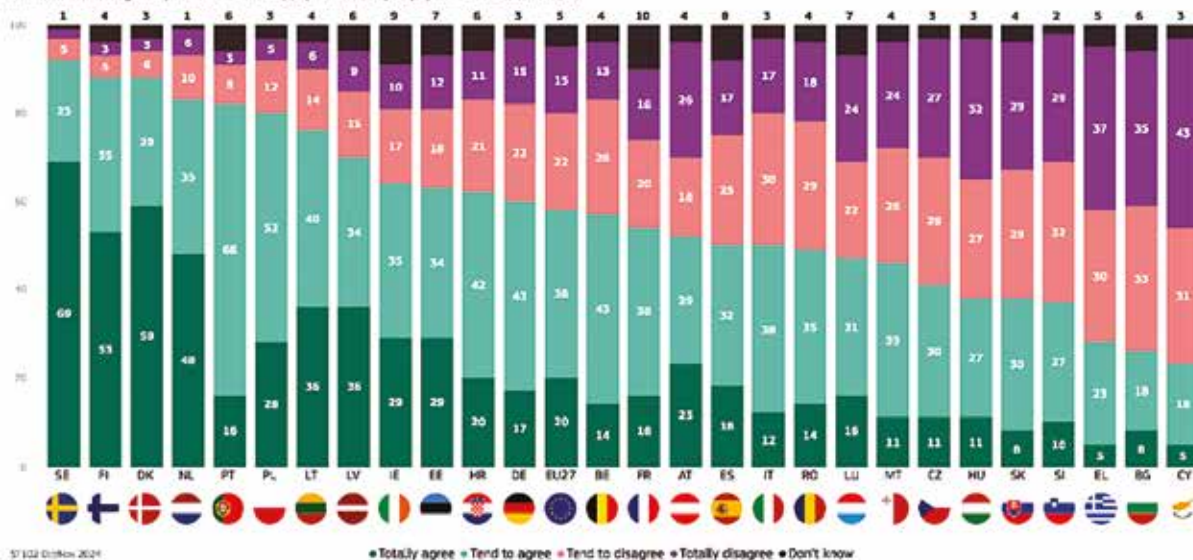
Nato-hakemus ja turvallisuuden tunne (%). Lähde: Kansalaispulssi 38, syyskuu 2022.

45b. Vaikuttaako Suomen Nato-jäsenyys turvallisuuden tunteeseesi?

Nato-jäsenyys ja turvallisuuden tunne (%). Lähde: Kanalaispulssi 61, joulukuu 2024.

QD2.2. The EU has taken a series of actions as a response to Russia's invasion of Ukraine. To what extent you agree or disagree with each of these actions taken?:-Financing the purchase and supply of military equipment to Ukraine (%)

Ukrainan aseiden hankinnan taloudellisen tukemisen kannatus EU:n jäsenmaissa (%). Aseiden rahoittamisen tukeminen saa voimakkainta kannatusta Ruotsissa, Suomessa, Tanskassa. Lähde: Eurobarometer 102, joulukuu 2024.

26 525, Suomessa 1000. EB 102 julkaistiin joulukuussa 2024. Tiedonkeruu tehdään pääasiallisesti henkilökohtaisin (face-to-face) haastatteluin.

Ukrainan sodan alettua Eurobarometriin lisättiin muuttuneeseen turvallisuustilanteeseen liittyviä kysymyksiä, kuten tyytyväisiä kansalaiset ovat EU:n ja oman hallituksensa vasteeseen hyökkäykseen ja hyväksyvätkö he taloudelliset ja humanitaariset toimenpiteet Ukrainan avuksi. Kysyttiin myös mielipidettä Ukrainan hyväksymiseksi liittymiskandidaatiksi Unioniin.

Osoittautui, että enemmistö jäsenmaiden kansalaisista oli tukemassa humanitaarista apua sodasta kärsiville. Syksyn 2024 barometrissa 87 prosenttia tutkituista vastasi näin. EU:n päätöksen kannalta tulos viittaa vahvasti yksimielisyyteen, joka on unionin päätösten perusajatus.

Ukrainan tukeminen jakaa mielipiteitä

Jos ajatellaan, että kansalaisten yleinen mielipide heijastelee jäsenmaassa myös sen hallinnon tekemiä poliittisia päätöksiä, nähdään EB:n tulosten perusteella myös erilaisia näkemyksiä maasta toiseen. Esimerkkinä tässä on Ukrainan tukeminen asehankinnoilla ja hankintojen rahoittaminen.

Kuvion kertoman mukaan aseiden rahoittamisen tukeminen saa voimakkainta kannatusta Ruotsissa, Suomessa, Tanskassa ja mm. Alankomaissa. Kannatuksen toisessa päässä erottuvat maat, joissa enemmistö kansalaisista ei näytä olevan aseellisen tuen rahoittamisen kannalla. Näitä maita ovat mm. Unkari, Slovakia, Slovenia, Kreikka, Bulgaria ja Kypros.

Samantapainen tulos jäsenmaiden jakautuminen "leireihin" saadaan myös Venäjään kohdiste-

tuista pakotteista, puolustukseen käytettävien määrärahojen lisäämisestä EU:ssa ja riippuvuuden mahdollisimman nopeasta vähentämisestä venäläisestä energiasta.

Nato tutkii turvallisuusmielipiteitä

Nato teettää jäsenmaiden kansalaisille kohdistettuja mielipidetutkimuksia kahdesti vuodessa, syksyllä ja alkuvuodesta ennen heinäkuussa pidettävää huipukokousta. Jäsenmaita on 32 ja niissä jokaisessa haastatellaan 1 000 18 vuotta täyttäneitä kansalaista Internetin välityksellä. Tutkimusta hallinnoi *Naton Public Diplomacy Division*.

Viimeksi (huhti-toukokuu 2024) tehdyn tutkimuksen mukaan Nato-kansalaisten luottamus liittokuntaan on selvä, 70 prosenttia vastaajista ääntäisi uudestaan Natoon liittymisestä, jos eteen tulisi kansanäänestys. Kaikissa jäsenmaissa enemmistö on tätä mieltä.

Naton edellinen pääsihteeri **Jens Stoltenberg** puhui toistuvasti ja vahvasti Nato-maiden yksimielisyyden puolesta. Tutkituilla kansalaisilla on keskimäärin (62 %) epäsuotuisa näkemys Venäjästä, ja 63 prosenttia vastaajista ajattelee, että invaasiosodan Ukrainaan vaikutus on oman maan turvallisuutta heikentävä.

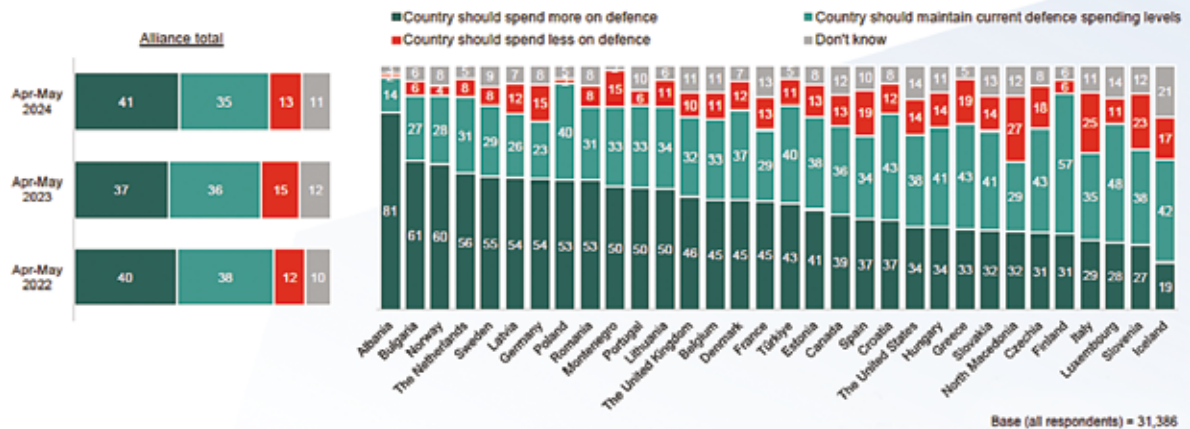
Sodan ratkaisukeinoista ei laajaa yksimielisyyttä näytä löytyvän. Oletettavaa on, että tämä heijastuu joidenkin jäsenmaiden sisäpolitiikkaankin. Keskeinen ratkaistava asia edelleen kiristyneessä sodan poliittisessa tilanteessa on puolustukseen ja varustautumiseen käytettävien määrärahojen taso.

Tuloksessa erottuu 12 maata, joissa puolet tai sitä useampi vastaajista on puolustusmäärärahojen korottamisen kannalla. Suomen tilanne näyttää mielenkiintoiselta, 31 prosenttia tutkituista suomalaisista on korottamisen kannalla ja 57 prosenttia tason säilyttämisen kannalta. Tulos poikkeaa kotimaisissa tutkimuksissa saaduista tuloksista, mutta saattaa heijastella näkemystä siitä, että puolustusmäärärahojen suhde kansantuotteeseen on jo korkeampi kuin useimmissa muissa maissa.

Tulos kertoo siitä, että Naton ja sen jäsenmaiden johtajilla on edessään keskeinen ratkaistava tehtävä, johon liittyy eurooppalaisen ase- ja taisteluvälinetuotannon ravistelu ja kehittäminen tarvittavalle tasolle. Saadut tulokset viittaavat kyllä siihen, että jäsenmaiden kansalaiset pitävät turvallisuustilannetta Euroopassa uhkaavana. Vastaajista jopa 64 prosenttia on sitä mieltä, että so-

76% think their country should either maintain or increase defence spending

Q6. Which of the following best reflects your view on your nation's defence spending?

Puolustusmäärärahojen tason säilyttäminen tai lisääminen Naton jäsenmaissa (%).

Lähde: Nato Audience Research 2024, huhti-toukokuu 2024.

Secure communications wherever you are

It is more important than ever for critical social functions, authorities and defense organizations to use approved technologies to exchange information securely. Our products enhance cybersecurity and protect society's most sensitive information and communications within—and beyond—Finland's borders.

Scan to
learn more!

SECTRA

ta Nato-maassa on mahdollinen. Suomessa sodan mahdollisuudesta huolestuneiden osuus on tällelleen sama.

Tarvitseeko päätöksenteko tutkimuksia

Kansalaispulssi-tutkimuksen rakenne tarjoaa hyvän mahdollisuuden trendien vertailuun kysyttäessä samaa asiaa toistuvasti.

Tietojenkeruu kohdistuu eri vastaajien kierroksesta toiseen eli ns. riippumattomiin otoksiin. Tilastolliselta kannalta on olemassa virhemarginaali, joka voidaan testata.

Vaikka testituloksia ei esitettäisikään, voidaan tuloksia pitää päätöksenteon kannalta luotettavina, kun trendi etenee loogiselta näyttäen riittävällä aikavälillä. Tulosten tulkinnassa havaittu trendi on tärkeä, eivät niinkään muutaman prosenttiyksikön muutokset jakaumissa.

Trendin seuraaminen tarjoaa päätöksenteolle mahdollisuuden arvioida tuloksia myös ennusteena. Nähdään, sisältääkö trendi muutoksia vai vaikuttaa-ko saatu tulos pysyvältä.

Kansalaispulssia on käytetty myös kysymyksiin, joissa yhdenkin mittauksen tieto on tärkeä. Viimeksi julkistetussa joulukuun raportissa esitellään tulokset valtioneuvoston julkaiseman varautumisen oppaan tuntemisesta. Vastausten mukaan 9 prosenttia tutkituista sanoo tuntevansa oppaan ja tustuneensa siihen. Yli puolet (54 %) vastaajista sanoo kuulleen oppaasta mutta ei ollut tutustunut siihen. Vastaavasti 33 prosenttia tutkituista ei ollut kuullutkaan siitä.

Tällaista selvittelyä voidaan kutsua kampanja-tutkimukseksi. Kun yksityiseltä viestintätoimistolta tilataan kampanja jonkin asian tunnetuksi tekemisestä, kuuluu kokonaisuuteen yleensä palautetutkimus. Mittaus on ilman muuta tarpeellinen, mutta Kansalaispulssin tapaista tutkimusta siihen ei tarvita. Ilmeisesti kysymys on otettu mukaan koska tutkimusta muutenkin tehtiin. Voidaan sanoa, että Kansalaispulssi soveltuu taktisenkin tason asioiden analysointiin.

Heikotkin signaalit nähdään

Kansalaispulssin raporteissa heikkoinakin näkyvistä signaaleista on mahdollista tehdä tulkintoja yhteiskunnan tilasta vastausjakaumia seuraamalla. Voidaan nähdä lievää hermostuneisuutta, joka ilmenee epäoikeudenmukaisuuden tuntemusten lievänä kasvuna ja huolestumisena taloudesta.

Kansalaisten aistima muiden suomalaisten kriisimieliala on kasvamaan päin. Ehdoton enemmistö suomalaisista tukee ukrainalaispakolaisten tuloa maahan, mutta lievästi tuki kuitenkin vähenee – kuten lehtitietojen mukaan tuki yleensäkin Ukrainalle on tällä hetkellä laskusuunnassa Euroopassa. Venäjän viimeaikainen toiminta huolestuttaa suurinta osaa tutkittuja ja viranomaisten toimet Venäjää vastaan hyväksytään.

Saatujen vastausten selkeä jakautuminen kahtia näkyy Kansalaispulssissa kysytyissä asioissa esimerkiksi käsityksissä rasismien esiintymisestä tai suhtautumisessa luonnon hyvinvointiin. Tällaiset tulokset voivat tarjota pohjaa strategisillekin päätöksille. ■

Valtioneuvosto julkaisi viime marraskuussa kaikille tarkoitetun varautumisen oppaan. Kansalaispulssin kyselyssä ilmeni, että 33 prosenttia tutkituista ei ollut kuullutkaan siitä.

NEW THINKING

+ New Business

+ New Defence

XD Solutions manages and coordinates complex programmes, ecosystems, and networks. We are your partner for bridging innovations and defence.

Get in touch to learn how our **solutions** could help you gain tactical advantage through strategic thinking.

Asevelitoiminta lujitti maanpuolustustahtoa

TEKSTI **OLLI HARINEN**
Sotatieteiden tohtori

Artikkelissa kerrotaan toimista, joihin talvisodan helsinkiläisen Jalkaväkirykmentti 11:n eli kuuluisan **Ässä-rykmentin** miehet ja heidän puolisonsa ryhtyivät rauhan tultua keväällä 1940, kun rykmentin kotiin palaavien sotilaiden kodit ja perheet olivat monen kohdalla joutuneet suuriin taloudellisiin ja muihin vaikeuksiin talvisodan jälkeen.

Yhteisellä toiminnalla oli suuri merkitys JR 11:n miehille ja heidän perheilleen, mutta sen varsinainen historiallinen merkitys piilee siinä, miten tämä yhden joukko-osaston miesten ja naisten aloitteellisuus liittyi valtakunnallisen asevelitoiminnan alkuaskeleisiin Helsingissä. Myöhemmän jatkosodan aikaisen asevelitoiminnan merkitystä koko maan maanpuolustustahdon muotoutumiseen ei voi liioitella.

Talvisotaan osallistuneiden sotilaiden yhdistyksiä alkoi syntyä spontaanisti keväällä ja kesällä 1940. Huhtikuun 22. päivänä perustettiin Lappeenrannassa JR 4:n Aseveljesliitto, jonka jäseniksi hyväksyttiin JR 4:ään ja JR 31:een kuuluneet miehet sekä JR 4:ssä sota-aikana olleet lotat. 5.5.1940 perustettiin Joen-

suussa Kollaan Taistelijoiden Veljesliitto. Eräs ensimmäisistä aseveliyhdistyksistä oli talvisodan JR 11:n miesten kesäkuussa 1940 Helsingissä perustama Ässä-Rykmentti ry.

Suomen suurin kansalaisjärjestö

Elokuussa 1940 asevelitoiminta otti erillisiin aseveliyhdistyksiin verrattuna harppauksen eteenpäin. Helsingissä perustettiin valtakunnallinen järjestö, Suomen Aseveljien Liitto (SAL) yksittäisten aseveliyhdistysten yhteenliittymäksi. Aseveliliitto nousi lopulta lähes 240 000 mies- ja naisjäsenellään Suomen suurimmaksi kansalaisjärjestöksi. Lähes yhtä laajassa Lotta Svärdissa oli vuonna 1944 noin 200 000 jäsentä, mutta esimerkiksi SAK:ssa vuonna 1944 vain 86 000 jäsentä. Suojeluskuntajärjestöön kuu-

lui vuonna 1941, sen ollessa suurimmillaan, noin 127 000 jäsentä. Aseveljien valtakunnallista keskusjärjestöä, Suomen Aseveljien Liittoa, johdettiin vuosina 1940–1945 Helsingissä sijainneesta keskustoimistosta. Mutta miten asevelitoiminta sitten alun perin käynnistyi Helsingissä?

Jalkaväkirykmentti 11 (JR 11) perustetaan

Talvisodan Jalkaväkirykmentti 11 (JR 11) perustettiin Helsingissä lokakuussa 1939. Perustamispaikoina olivat useat koulut ja muut julkiset rakennukset Kallion ja Vallilan kaupunginosissa. Muiden jalkaväkirykmenttien tavoin se koostui esikunnasta, kolmesta jalkaväkipataljoonasta, kranaatinheitinkomppaniasta ja kolonnasta (kuljetusmuodostelmista).

Rykmentin alun perin noin 3 000 miestä olivat pääosin kotoisin eri puolilta Helsinkiä, mm. Sörnäistä ja Munkkiniemestä, mutta yksi sen kolmesta pataljoonasta sekä kranaatinheitinkomppania tulivat Porvoon ja Loviisan alueelta. Perustamisen jälkeen rykmentti siirrettiin ylimääräisiin harjoitukseen (talvisotaa edeltänyt YH-vaihe) Karjalan kannakselle Kuolemajärven alueelle, jossa se myös sodan alettua taisteli asemansa säilyttäen helmikuussa 1940 tapahtuneeseen Summan läpimurtoon asti. Tämän jälkeen rykmentti komennettiin peräytymään vastustajaa viivyttaen Viipurinlahden saarille. Siellä se joutui koossaoloaikansa kovimpiin taisteluihin, menetti suuren osan miehistään kaatuneina

na tai haavoittuneina, mutta myös esti divisioonan muiden rykmenttien kanssa venäläisten pääsyn kaupungin ohi Viipurinlahden vastarannalle ja Viipuri-Helsinki-valtamaantielle. JR 11 kotiutettiin huhtikuussa 1940.

Idea asevelitoiminnasta syntyy

30. toukokuuta 1940 noin kolmekymmentä talvisodan JR 11:n päällystössä kuulunutta miestä kokoon-tui yhteiseen illanviettoon Hotelli Torniin Helsingissä. Illanvietossa JR 11:n adjutanttina talvisodassa toiminut reservin kapteeni, kouluneuvos **L. Arvi P. Poijärvi** alusti kysymyksen siitä, miten voitaisiin rauhanaikanakin säilyttää rintamalla syntynyt aseveljeys. Alustuksessa hän tuli siihen tulokseen, että rykmentin puitteissa olisi aloitettava voimaperäinen yhteiskunnallinen herätystoiminta, johon kuuluisi niin hyvin henkinen kuin aineellinen huolto.

Hotelli Tornin illanviettokokouksessa käsiteltyistä asioista ja tilaisuuden tunnelmista löytyy Poijärven kirjoittama artikkeli *Suomen Kuvalehden* vuoden 1940 kesäkuun numerossa 23. Poijärvi kirjoittaa artikkelissaan ensin talvisodan aikana rintamalla syntyneestä, yhteiskunnalliset raja-aidat ylittäneestä yhtenäisyydestä. Sitten hän toteaa, että yhtenäisyys on rauhan tultua jälleen vähenemässä. Tämän jälkeen kirjoittaja siirtyy käsittelemään asiaa ”suppeissa puitteissa” eli Ässä-rykmentin kohdalla.

Hän kertoo ensin yhtenäisyyden syntymisestä talvisodan Ässä-rykmentissä. Ässä-rykmenttiä Poi-

järvi luonnehtii seuraavasti: ”Se ei kertaakaan väistynyt asemistaan muuta kuin käskystä. Sen miehistöön kuului miehiä kaikista piireistä, se oli kuin pienois yhteiskunta. Sotilaspuku peitti rikkaan ja köyhän, ylhäisen ja alhaisen, tasoitti ja yhdisti.”

Artikkelin valokuvien kuvatestit noudattavat samaa teemaa. Eräs kuvateksti on seuraavanlainen: ”Yllä. Tuomareita, radisteja, sekatyömiehiä, tullivirkailijoita ym. tutkimassa juuri luhistunutta majapaikkaansa.” Toisessa kuvassa ovat ”Raitiotiekonduktööri ja matematiikan lehtori upseeritovereina aterialla etulinjassa.” Kolmannessa kuvassa ovat ”Puhelinmonttööri, pienviljelijä ja sekatyö mies kraanaattitulesa.”

Elämää rauhan aikana

Pojärvi kuvaa tilannetta rauhan tultua: ”Tuli rauha. Miehet palasivat siviilielämään. Surullisen monesta kodista jäi kuitenkin huoltaja ainiaaksi saapumatta, kovin monessa kulkee invalidi vain hitaasti entiselleen toipuen tai parantumattomia vammoja saaneena. Yhä kiristynyt taloudellinen pula ahdistaa suurta määrää vähempiosaisia sotateita. Eri yhteiskuntaluokat alkavat vetäytyä jälleen omiin oloihinsa, välinpitämättömyys ja itsekkyyks saavat valtaa, solmitut siteet pyrkivät katkeilemaan, sodan aikana luotu yhteinen perustus on alkanut pelottavasti vavahdella.”

”Jotakin on tehtävä ja tehtävä pian. Muutama päivä sitten kokoontui joukko Ässä-rykmentin jäseniä neuvottelemaan tilanteesta. Keskustelu päättyi siihen, että kysymys kansan yksimielisyydestä, yhtenäisyydestä ja puolustustahdosta on rauhan aikana puhtaasti yhteiskunnallinen asia. Propaganda, suuret sanat, vakuuttelut ja lupaukset ovat nollan arvoisia, jos vähempiosaiset rintamatoverit saavat kulkea työttöminä, vaimot ja lapset puutteessa ja jos sotalesket ja orvot vaipuvat suoranaiseen kurjuuteen. Parempiosaisien on kerta kaikkiaan havahduttava toimintaan, uhrautuvaan työhön puutteenalaisten hyväksi. Yhteiskuntaluokat eivät saa vetäytyä kukin kuoreensa, eivät saa tuudittautua itsensä läisyyteen ja välinpitämättömyyteen.”

Artikkelissa todetaan, että tehokkain keino epäkohtien korjaamiseksi ei ole suoranainen avustaminen, vaan työtilaisuuksien järjestäminen. Ässä-rykmentissä olleiden yrittäjien olisi otettava yhteys työttömiin rintamatovereihinsa ja autettava heitä.

”Rykmentin puitteissa aloitetaan näin voimaperäinen yhteiskunnallinen huoltotoiminta. Se käsit-

SUOMEN KUVALEHDEN ARKISTO

Raitiotiekonduktööri ja matematiikan lehtori upseeritovereina aterialla etulinjoilla.

tää niin hyvin edellä esitetyn aineellisen kuin myös henkisen huollon. Jälkimmäisen suoritukseen kuuluu henkilökohtaisten suhteiden ylläpitäminen aseveljien ja heidän perheittensä kesken. Yhteisiä tilaisuuksia on järjestettävä, kosketusta eri yhteiskuntaluokkiin kuuluvien perheiden välillä on saatava aikaan.”

Lopuksi artikkelissa kehoitetaan epäsuorasti muidenkin sodan ajan joukko-osastojen miehiä ryhtymään samanlaiseen toimintaan:

”Tällaista on suunniteltu Ässä-rykmentin piirissä. Samanlaisia ajatuksia on varmaan vireillä eri puolilla maata, sillä mahdollisuuksia on nyt enemmän kuin koskaan ennen. Suomen kansa sai sodan seurauksena suurien onnettomuuksien ohella myös erään ilahduttavan lahjan. Se ryhmittyi joukko-osastoiksi, joiden keskuudessa aseveljeyden pohjalla voidaan suorittaa siunattua yhteiskunnallista eheyttämistyötä.”

Rykmentin aseveliyhdistys perustetaan

Jalkaväkirykmentti 11:n aseveliyhdistyksen Ässä-Rykmentti ry:n perustava kokous pidettiin Helsingissä Ratakadulla sijaitsevassa Helsingin Suomalaisessa Normaaliyhteisössä eli ”Norssissa” 7.6.1940. Eräät aseveliyhdistykset perustettiin siten, että koolle oli kutsuttu suuri määrä aseveljiä. Sen sijaan tässä tapauksessa kokoukseen osallistui tuona kesäkuun alkupuolen iltana Ratakadun tyhjässä koulurakennuksessa vain yksitoista henkilöä.

Mistä tulivat nämä yksitoista miestä? Luonnollisesti heidän taustansa olivat talvisodan Ässä-ryk-

mentissä. ”Ässä-rykmentin miehet olivat kotoisin ’Sörkasta’, Helsingin Pitkäsillan pohjoispuolelta”, kerrotaan Ässä-rykmenttiä koskeissa lehtijutuissa ja historiikeissa. Kokoukseen kesäkuussa 1940 osallistuneet miehet eivät kuitenkaan tulleet Sörkästä, Helsingin Pitkäsillan pohjoispuolelta, niin kuin ainakin osan heistä olisi Ässä-rykmentin legendan mukaan ehkä kuulunut tulla. He olivat suurimmaksi osaksi JR 11:n reservin upseereita. JR 11:n miehistöön kuuluvat ja reservin aliupseerit kyllä tulivatkin Pitkäsillan pohjoispuolelta.

Kokouksen puheenjohtajan, talvisodan JR 11:ssa rykmentin suosituimmaksi mieheksi mainitun, monipuolisesti lahjakkaan Poijärven erikoisalueena oli, harrastuksena olleen musiikin ohella, kasvitiede, kuten monet sotienjälkeisen ajan koululaispolvet saattoivat todeta selaillessaan Hiitosen - Poijärven kirjaa ”Koulu- ja retkeilykasvio” ja puurtaessaan siinä kuvattujen Linnén järjestelmän tai yleisiin muoto-opillisiin seikkoihin ja kasvien elintapoihin perustuvan tutkimuskaavan parissa. Musiikillisia kykyjään filosofian tohtori ja Norssin opettaja Poijärvi hyödynsi aseveljiensä hyväksi jo YH-vaiheen aikana, jolloin hän organisoi Ässä-rykmenttiin 70-miehisen kuoron. Poijärvi tuli jatkossa näyttämään tärkeää roolia koko jatkosodan ajan valtakunnallisessa aseveliliikkeessä.

Ässä-rykmentti r.y.:n huoltotoimisto aloitti toimintansa Helsingissä 15.7.1940 osoitteessa Kluuvikatu 5. Toimistossa kävijän oli esitettävä sotilaspassi tai vastaava pätevä asiakirja, josta kävi ilmi kuuluminen rykmenttiin sodan aikana. Toimisto oli auki maanantaista lauantaihin. Alkuvaiheessa huoltotoimisto antoi neuvontaa JR 11:n miehille ja heidän perheilleen ja välitti työttöminä oleville rykmentin miehille työpaikkoja.

Ässä-rykmentin aseveliyhdistys pyrki kesän 1940 toiminnassaan hyvin aktiivisesti mm. seuraaviin tavoitteisiin:

- yhdistyksen oma toiminta avun tarpeessa olevien auttamiseksi mm. suorilla avustuksilla
- työttömyyden hoito vetoamalla suoraan JR 11:ssa palvelleisiin työnantajiin ja heidän edustajiinsa
- viranomaisille, muun muassa sosiaaliministeriölle tehdyt vetoomukset epäkohtien korjaamiseksi
- neuvottelemineen ja yhteistyö muiden huoltotoimintaa toteuttavien tahojen, mm. SPR:n invalidikanslian kanssa
- avun tarpeessa olevien neuvonta ja auttaminen

- huoltotoimintaan tarvittavien varojen hankinnan saattaminen pysyvälle pohjalle
- huoltotoimintaa hoiti erityinen huoltotoimisto palkattuine toimihenkilöineen.

Kesällä 1940 Suomessa ei vielä ollut mitään muita aseveliyhdistysten huoltotoimistoja (eikä juuri muita aseveliyhdistyksiäkään) kuin Ässä-rykmentin Helsinkiin perustama huoltotoimisto. Myöhemmin, kun asevelitoiminta levisi yli koko Suomen, huoltotoimistoja tuli olemaan yli 60, muun muassa kaikissa suuremmissa kaupungeissa.

Esimerkiksi ajanjaksona 2.8.–6.9.1940 avustuksia ja lainoja annettiin yhteensä 62 henkilölle 13 500 markan arvosta. Esimerkkinä siitä, minkälaisia avustukset saattoivat yksittäisissä tapauksissa vaikkapa sotaleskelle ja hänen lapsilleen olla, mainittakoon seuraava:

”T. Ailio ilmoitti käyneensä rouva Aqvilina Mäntylän luona ja esitti hänelle annettavaksi uuden avustuksen, koska hänen taloudellinen asemansa on vielä hyvin vaikea ja koska ei Helsingin pitäjän Huoltolautakunta ole vielä voinut myöntää hänelle avustusta. Kokous päätti myöntää rouva Mäntylälle 500 markan suuruisen avustuksen.»

Avustukset olivat sekä raha-avustuksia että muunkinlaisia. ”Maksettiin vuokria, lahjoitettiin ompelukoneita, pieniä työkoneita sekä lasten- ja työvaatteita.” Myös JR 11:n invalideja avustettiin paitsi neuvottelemalla SPR:n kanssa toimenpiteistä, myös hankkimalla heille avustuksia ja avunantajia suoraan rykmentin piiristä ja sen ulkopuoleltakin.

”Sihteeri ilmoitti, että Valtioneuvoston kirjansitomosta oli käynyt pari neitiä toimistossa ja ilmoittanut, että ko. kirjansitomon työläiset ovat halukkaita ottamaan 1 tai 2 täysinvalidia avustettavakseen.” (Erästä aseveliyhdistyksen pöytäkirjasta.)

Ässän aseveliyhdistyksen sihteeri, reservin luutnantti, hovioikeuden auskultantti Aarne Kesänen avusti Ässä-rykmentin veteraaneja ja sotalleskiä huoltotoimistossa avustuspapereiden laatimisessa.

Pojärven johdolla perjantaina 2.8.1940 pidetyn hallituksen kokouksen pöytäkirjassa, eli noin kaksi kuukautta Ässän aseveliyhdistyksen perustamisen jälkeen, on seuraavanlainen maininta:

”Puheenjohtaja ilmoitti, että ensi sunnuntaina klo 16 on Säätytalolla koko maan rintamamiesliiton perustamistilaisuus. Yhdistyksen puolesta päätettiin lähettää tilaisuuteen kokouksessa läsnä olevat sekä kukin kokouksessa oleva tuo mukanaan muutamia tunnettuja miehiään.” ■

Äiti-Venäjän sukupuolittunut sodankäynti

TEKSTI JONNA ALAVA

Väitöskirjatutkija Helsingin yliopistossa ja tutkija
Maanpuolustuskorkeakoulun Sotaraidon laitoksen
Venäjä-ryhmässä.

Venäjällä naisten integroiminen asevoimiin näytti näihin päiviin asti seurailevan kansainvälistä tasa-arvosuuntausta: naisten määrä asevoimissa oli tasaisessa kasvussa, naisilta kiellettyjen palvelustehtävien lukumäärä väheni ja naisista tuli olennainen osa armeijan imagoa vuosituhannen vaihteen reformissa. Jotain kuitenkin tapahtui sodan kynnyksellä. Missä ovat venäläiset naissotilaat? Tämä artikkeli käsittelee venäläisten naissotilaiden asemaa, representaatioita ja mahdollista mobilisaatiota. Laajemmin se vastaa kysymykseen mikä merkitys sukupuolella on venäläisessä sodankäynnissä.

Venäläisillä naissotilailla on maailmanlaajuisesti ainutlaatuinen historia. Naiset osallistuivat vapaaehtoisina ja partisaaneina jo ensimmäiseen maailmansotaan, Venäjän vallankumoukseen ja sitä seuranneeseen sisällissotaan. Naiset toivoivat, että aseisiin tarttuminen ja isänmaallinen uhrautuminen toisi heille yhtäläiset oikeudet miesten kanssa (Goscilo 2012).

Motiivi on yleismaailmallinen ja samaa voisi nähdä joidenkin Venäjän vähemmistökansojen ”innossa” osallistua ”sotilaalliseen erikoisoperaatioon”. Ensimmäistä kertaa naissotilaat tunnustettiin julkisesti vuonna 1917 Pietarissa, kun ”Naisten kuolemanpataljoona” marssi Palatsiaukiolla. Vaikka propagandistisen tapahtuman perimmäisenä tarkoituksena oli esitellä maailmalle taistelutahtoa ja vallankumouksellisia ideoita luokan ja sukupuolen uusista merkityksistä, loi vallankumous naisille myös aidon tilaisuuden ja vapauden tarttua aseisiin (Stockdale 2004).

Toisessa maailmansodassa naisten määrä asevoimissa kasvoi. Valtion mobilisoimia ja sotilaskoulutuksen saaneita naissotilaita oli yli 120 000 puolen miljoonan naisen kenttäarmeijasta. Naisten suuren määrän mahdollisti vallankumouksen jälkeinen sukupolvi, jolle perinteiset sukupuolistereotyytiat olivat epäoleellisia.

Kiinnostavaa on, että Stalinin pahimpien vainojen aikaan 1930-luvulla käsitys sukupuolesta oli vapaampi kuin koskaan myöhemmin Venäjän historiassa. Valtion politiikka, yhtenäistetty koulutussysteemi, kommunistinen nuorisoliitto ja lukuisat puolisoitaalliset järjestöt loivat miehille ja naisille tilaa kokeilla vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa sukupuoltaan. (Krylova 2010, 10–20).

Toisen maailmansodan alussa naissotilaiden julkinen kuva perustui sankarilliseen ja taistelemaan nuoreen naiseen, mikä vastasikin todellisuutta, mutta kotiutumisen lähestyessä kuvaus vaihdettiin symboliikkaa huokuvaan ”Rodina Mat’iin” (”Äiti Synnyinmaa, Äitimaa, Äiti Venäjä”) — vanhempaan naiseen, joka sankarillisella työllään edisti Venäjän voittoa kotirintamalla. Monet kotiin palaavat naistaistelijat saivatkin huomata olevansa ”kenttävaimoja” ison yleisön silmissä. Naisten omakohtaiset sotamuistot eivät koskaan tulleet osaksi virallista muistokulttuuria. (Nikonova 2005).

Rodina Mat’ on Venäjän ja entisen Neuvostoliiton symboli ja henkilöitymä, jonka tunnetuimpia esimerkkejä ovat monumentaaliset patsaat Kiovasa ja Volgogradissa. Sodassa sillä on valtava mobilisaatiopotentiaali: naisena se edustaa symbolista rajavartijaa ja kansakunnan yhtenäisyyttä kutsuen kansalaisia uhraamaan itsensä. (Riabov 2006, 2020). Rodina Mat’in käyttö politiikassa on kasvanut Putinin kaudella, samaan aikaan kun Ukraina on uudelleenmuotoillut symbolin käytön omassa ponnistelussaan.

Naissotilaiden nykyinen asema

Naiset eivät ole asevelvollisia Venäjällä, eivät pääse vapaaehtoisina varusmiespalvelukseen, mutta vuonna 1999 he saivat oikeuden hakea sopimussotilaan tehtäviin sekä opiskelemaan muutamiin sotakorkeakouluihin. Naisten määrä asevoimien vahvuudesta kasvoi nopeasti kymmeneen prosenttiin.

Naisten integraatio asevoimissa oli edistyskäsittelyä tuon ajan yleisiin konservatiivisiin yhteiskunnallisiin asenteisiin verrattuna. Oltiin kuitenkin ollut ennenaikaista iloita tasa-arvokehityksestä — lähemmässä tarkastelussa asevoimat toteuttivat tiukkaa roolitusta sukupuolten välillä, ja naiset päätyivät vähäpätöisiin tehtäviin armeijassa. (Mathers 2006).

Naissotilaiden nykyinen status liittyy 2008–2012 toteutuneeseen armeijan reformiin, jonka tarkoituksena oli neuvostoarmeijan purku ja henkilöstön radikaali vähentäminen. (Forsström 2019, 256). Tänä päivänä Venäjän asevoimissa palvelee 230 000 naista siviilitehtävissä ja 40 000 naista sotilaana, joista jälkimmäiset muodostavat noin neljä prosenttia sotilashenkilökunnasta (Nilova 2021).

Vaikka luvut näyttävät seurailevan kansainvälistä kehitystä, reformissa jäi määrittelemättä selkeä politiikka naisten valinnan, koulutuksen ja tehtävien suhteen, eivätkä silloin syntyneet ongelmat ole edelleenkaan ratkenneet (Novikova 2018).

Huomattavan pieni määrä naisista kohooa uralaan edes upseeriksi. Tähän on monta syytä. Ensinnäkin naiset hyväksytään opiskelemaan puolustusministeriön koulutuslaitoksissa vain kahdeksaa erikoisalaa viidestäkymmenestäitsemästä, mikä käytännössä rajaa heidät taistelutehtävien ulkopuolelle (Karlova 2019). Toiseksi, kun miesten palvelusikää nostettiin vuonna 2014 viiteenkymmeneen vuoteen, naisilla se jätettiin neljääkymmeneen viiteen vuoteen, minkä seurauksena harva nainen ehtii saavuttaa korkeampia sotilasarvoja, varsinkaan kun he eivät voi sisällyttää varusmiespalvelusaikaa urakehitykseensä (Novikova 2018). Kolmantena tulevat huolet naisten ”lisääntymisterveydestä”, mikä näkyy rajoituksina osallistua vaarallisiin tai raskaisiin sotilastehtäviin.

Samalta sukupuolittuneelta pohjalta nousee myös tapa ohjata kaikki vanhemmuuteen liittyvät edut, kuten vanhempainvapaa, vain naisille, mikä on myös omiaan hidastamaan urakehitystä. Sosiaali-

KUVA: OONA-MARIA HYPÖLÄ

Rodina Mat'in patsas Volgogradissa.

set tekijät ovat kolikon toinen puoli. Venäjällä elävät vahvoina stereotyyppiset käsitykset naisista vähemmän älykkäinä, ammattimaisina ja loogisina kuin miehet. (Shumakevich 2002.) Yhteiskunta voi tarjota vain vähän tukea: sukupuoleen perustuvan syrjinnän valvonta lakielimissä on heikkoa ja naisten etuja ajavat järjestöt harvassa. Tämän kaiken valossa presidentin ja puolustusministeriön vuosittaiset juhlapuheet, joiden mukaan ”naiset voivat palvella missä tahansa sotilaallisessa tehtävässä”, eivät pohjautu todellisuuteen.

Naissotilaan kuva

Osana väitöskirjaani analysoin viidentoista vuoden ajalta, reformin alusta tähän päivään, naissotilaiden kuvauksia Venäjän puolustusministeriön *Krasnaja zvezda* -sanomalehdestä (”Punatähti”), josta myös tämän artikkelin lainaukset ovat peräisin.

Hämmästyttävintä oli, että näissä kuvauksissa naissotilaita ei lähes koskaan esitetty itsenäisinä ammattinsa edustajina, vaan myös heidän lapsensa ja

AFP / LEHTIKUVA

”Neitokset”, viehättävät nuoret naissotilaat marssivat Voiton päivän paraatissa.

mahdollinen aviomiehensä mainittiin aina. Hegemoninen naissotilaan kuva pohjautuu edelleen Rodina Mat’in hahmoon.

Jo muinaisista ajoista lähtien venäläisessä naisessa on ruumiillistunut paitsi äitiys, niin sellainen pyhä käsitys kuin Rodina Mat’. Läpi vuosisatojen naiset ovat kasvattaneet lapsistaan uskollisia isänmaanpuolustajia sekä inspiroineet miehiään sotilaallisiin tekoihin isänmaan vapauden ja itsenäisyyden nimissä (Serdyukov 2008).

Venäläisen naisen, sotilaankin, tärkein isänmaallinen tehtävä ja velvollisuus on synnyttää ja kasvat-
taa lapsia. Rodina Mat’in toinen puoli on rooli sotilaan vaimona. Armeijan institutionaalinen hyvinvointi riippuu pitkälti vaimojen työstä: he auttavat legitimoimaan armeijaa siviilien silmissä, rauhoittelevat toisiaan, rohkaisevat miehiään ”käyttäytymään kuin mies” ja tekevät paljon vapaaehtoistyötä tukikohdissa (Enloe 2000, 154–164). Venäjällä, jossa varuskunnat ovat kaukana ja eristyksissä, vaimojen rooli korostuu eivätkä naissotilaat pääse roolia pakoon.

Korpraali Mikhailova auttaa miestään tarjoamalle tälle perheen vahvan tuen. Muiden naisten tavoin hän tekee tärkeää työtä nuorten luutnanttien vaimojen pa-

riissa – hän opettaa naisia olemaan kärsivällisiä ja sitkeitä vaikeassa tehtävässään, kun he jatkuvasti odottavat miehiensä paluuta palvelustehtävistään. On vaikea laskea, kuinka monta perheriitaa ja riitaa on vältetty Mikhailovan ansiosta. Hän hoitaa myös psykologin tehtäviä, tietysti ilman korvausta. Hänen yksikössään varusmiehet haluavat usein vuodattaa murheitaan ”Äiti Olyalle”. Tämä, minun on sanottava, tapahtuu kaikkialla, missä naiset palvelevat (Borodin 2014, n.p.).

Neitonen, soturi ja marttyyri

Kun Punatähti esittelee naissotilaita varsinaisessa sotilaan roolissaan, kuvaukset voidaan rajata kolmeen arkkityyppiin: neitoseen, soturiin ja marttyyriin.

”Neitonen” on kaikkein yleisin kuvaus: seksuaalisesti viehättävä nuori nainen, joka toimii armeijan passiivisissa aputehtävissä, marssii korkokengät jalassa Voiton päivän paraatissa ja pehmeällä olemuksellaan parantaa miessotilaiden taistelutahtoa ja sitä kautta sotilaallista tehokkuutta. Tässä ajatuksessa kiteytyy se, miksi naisten nähdään sopivan armeijaan. Diskurssi piirtää surullisen kuvan seksismistä ja todennäköisestä seksuaalisesta häirinnästä. Asiasta on

viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana tullut täydellinen tabu, jota ei saa tutkia.

Kun everstiluutnantti Turutova kertoi yleisellä tasolla tarinoita työnsä olemuksesta, hänen vieressään seisoneet everstit hymyilivät: He olivat ylpeitä, tai pikemminkin ihailivat, kuinka tyylikäs nainen, jolla on taitava manikyyri ja hienovarainen meikki, käytti taitavasti monimutkaisia teknisiä termejä, ikään kuin hän puhuisi muodikkaiden ranskalaisten hajuvesien aromeista tai tulevan kevätkauden trendeistä (Potekhina 2010, n.p.).

Soturin arkkityyppi pääsee esille, kun naissotilaat saavat itse kertoa elämästään. Emansipoituneille, itsenäisille ja ammattimaisille naissotilaille sukupuolella ei ole merkitystä, ja he vaativat tasa-arvoista kohtelua. Vaikka naissotilaiden omat äänet ovat marginaalissa, tämä kuvaus antaa olettaa, että Venäjän armeijassa on enemmän ”naissotureita” kuin halutaan tuoda esille.

Koko kansaa koskevan mobilisaation alkaessa Venäjän kulttuuriselle muistille tärkeä marttyyriin kuvaus voitaisiin tarvittaessa herättää henkiin ”neitosen” kuvauksen pohjalta. Kaikuja tästä on jo olemassa, kun toisen maailmansodan kuuluisimmalle naismarttyyrielle **Zoja Kosmodemjanskajalle**, jonka natsit hirttivät, on kiihtyvään tahtiin perustettu museoita ja pystytetty patsaita viime vuosina.

Toistaiseksi naismarttyyrien hyödyntäminen on kuitenkin ollut maltillista, sillä taistelevat ja kuolevat naissotilaat tekisivät naisista toimijoita suojelun kohteiden sijaan, mikä soveltuisi huonosti nyky-Venäjän edustamaan maskuliiniseen maailmaan.

Venäjän sukupuolittunut sodankäynti

Kreml on tehnyt selväksi, että tämä on miesten sota. Venäjän sodan oikeutus nojaa vahvasti vastakainasetteluun konservatiivisen Venäjän ja ”rappeutuneen” lännen välillä, jossa sukupuoli on aseistettu identiteettipolitiikan keskeisimmäksi välineeksi. Machoilu ei lopu retoriikkaan, vaan seksuaalinen väkivalta on olennainen osa Venäjän sodankäyntiä, minkä lukuisat ukrainalaiset siviilit, niin miehet kuin naiset, ovat kauhealla tavalla saaneet huomata. Eikä käyttäytyminen rajoitu viholliseen – moni sotaan lähtenyt venäläinen nainen on pakotettu rangaistusten ja väkivallan uhalla kenttävaimoksi (Starikov 2023).

Miespulan pahentuessa naissotilaita yritetään kylä rekrytoida jatkuvasti lisää (Rescheto 2023), mutta innostus ei ole ollut suurta. Väitän, että edellä esitelty Venäjän sotilaallisen kulttuurin piirteet estävät naisten integroimisen laajempiin sotatoimiin: Rodina

Mat’in kuvalle perustuva naissotilaan representaatio, sukupuolittunut sodan oikeutus ja laaja seksuaalinen väkivalta, jonka asevoimissa vallitsevat seksistiset rakenteet mahdollistavat. Jos Putin haluaisi naiset nostumaan sodasta, oppia kannattaisi ottaa Stalinista, joka avasi sukupuolen käsitteen toisen maailmansodan kynnyksellä. Nyky-Venäjän militarisoidulle maskuliinisuudelle perustuva yhteiskuntajärjestelmä vain tuskin kestäisi sitä. ■

Lähteet ovat kirjoittajalla ja toimituksella.

Artikkeli pohjautuu artikkeliin: Alava, J. (2024). Mothers of Russia: portrayals of Russian women soldiers between 2008 and 2021. *International Feminist Journal of Politics*, 26(3), 566–587.

<https://doi.org/10.1080/14616742.2024.2359567>

Talven matkat Hertz-autolla

Hertz on Upseeriliiton yhteistyökumppani. Hyödynnä lyhytaikaisen autonvuokrauksen jäsenetuhinnat.

Saat hyvän tarjouksen vuokra-autosta ilmoittamalla jäsennumerosi Hertz Varauspalveluun.

Varaukset: Hertz Varauspalvelu, puh. 0200 11 22 33 (ma-pe klo 8.00 - 16.00, 0,99 EUR/min+pvm/mpm)

Lisätiedot www.upseeriliitto.fi

Lennart Oesch

Yksi kolmesta "Ööstä" Mannerheimin käytössä *)

TEKSTI OHTO MANNINEN

Toistasataa vuotta sitten, 1918, taisteltiin strategisesti tärkeästä rautatieasemasta Raudussa, Karjalan kannaksella lähellä Suomen ja Venäjän silloista rajaa.

Toisella puolella oli jääkärikapteeni **Lennart Oeschin** johtama jääkäripataljoona, toisella puolella venäläisiä ja suomalaisia punaisia, keskeisenä voimana Pietarista saapunut puna-armeijan kenttäosasto. Venäläiset halusivat siirtää rintamalinjan pohjoisemmaksi, niin että Viipurin läänin eteläinen osa olisi voitu liittää Venäjään.

MITEN LENNART OESCH OLI PÄÄTNYNYT taistelemaan lähelle syntymäpaikkaansa? Hän oli käynyt koulunsa Sortavalassa, joka opettajaseminaareineen oli yksi Suomen kansallisen herätyksen keskuksia. Sortokausien aikana venäläisvastaisuus nousi suomalaiskansallisen hengen rinnalle, ja kun maailmansota syttyi ja huhut venäläistämisaikeista levisivät, oli luonnollista, että Lennart Oesch Helsingissä yhtyi opiskelutovereidensa kanssa Suomelle suvereenia asemaa haaveileviin. Niinpä karjalaisnuorukainen saapui helmikuussa 1915 Lockstedtiin Luoteis-Saksaan partiokursseille, Pathfinder-kursseille, eli saamaan sotilaskoulutusta. Suomalaiset metsäihmiset sopivat koulutettaviksi jääkäreiksi. Jääkärit hän toimivat periaatteessa kenttäarmeijoiden tunnustelijoina ja taistelukenttien ulkopuolella, kevyinä joukkoina.

VOIMAKAS NATIONALISMI ELÄHDYTTI tätä suomalaisjoukkoa, niin kuin kaikkia itsenäisyystaistelijoita. Kuvaavia ovat **Heikki Nurmion** Jääkärimarssin erään version sanat "Viro, Aunus, Karjalan kaunis maa, yks, suuri on Suomen valta."

Kotoa oli tuotu myös uhrautuvainen sankaruuden tavoittelu. Jääkärikirjaston lainatuimpia kirjoja oli nimeltään *Suomalaisia sankareita*. Uhrautuva sankaruus periytyi itsenäisen Suomen Kadettikoulun kunniamarssissa *Ateenalaisten laulu*. 1800-luvun alkupuolella oli kansallisromantiikka hakenut voimaa Kreikan vapaussodasta, ja sitä kautta ajatukset olivat siirtyneet muinaisten helleenien taisteluun Persian suurkuninkaan laumoja vastaan. Laulun suomenkieliset sanat alkavat "Kaunis on kuolla, kun joukkosi eessä sa urhona kaadut taistellen puolesta maas, puolesta heimosikin". Eläydyttiin taisteluun idän uhkaavaa suurvaltaa vastaan.

SAKSASSA TEHTIIN HENKILÖARVIOINTEJA valittaessa suomalaisista jääkäreistä sellaisia, jotka soveltuisivat itsenäiseen työhön. Tarvittiin "Reippaita patrullimiehiä". Ensimmäiseen joukkoon, ylläpitämään yhteyksiä jääkärivärväreihin, valittiin Lennart Oesch. Oesch oli osoittanut reippautensa sijoittumalla pikamarssikilpailussa toiseksi. Hän toimi puoli vuotta Karjalan Nurmeksessa etappiaseman hoitajana.

Palattuaan Saksaan Oesch ideoi koulutuksen, jolla uusia jääkäreitä koulutettiin vastaaviin tehtäviin. Saivat alkunsa ns. Polangenin kurssit. Tarkoituksena oli valmistella Saksan joukkojen maihinnousua Suomeen. Oli määrä koota sissijoukkoja ja sabotoida venäläisten joukkojen toimintaa ja rautateitä.

KUN JÄÄKÄRIPATALJOONA PALASI SAKSASTA itsenäisen Suomen armeijan kantajoukoksi, Oeschistä tehtiin pataljoonan komentaja koulukaupunkiinsa Sortavalaan. Raudun verinen voitto oli tämän pataljoonan tulikaste. Mainittakoon, että Sortavalan koulusta tuli eniten oppilaita Kadettikouluun, niin kauan kuin Sortavala kuului Suomeen.

*) **Hugo Österman**, kenraaliluutnantti, jääkäri
Harald Öhquist, kenraaliluutnantti, jääkäri

Hätkähdyttävä on kuva elokuulta 1941 kahdesta vastustajasta: kenraali Oesch ja kenraali Kirpitsnikov istuvat siinä tupakka-
tauolla.

Kirpitsnikov oli talvisodassa taistellut Viipurinlahdella Oeschiä vastassa, nyt hän oli vasta antautunut Porlaminseudulla suomalaisille.

Oesch joutui sittemmin oikeuteen sotavankien kapinan tukahduttamisesta, Kirpitsnikov ammuttiin Neuvostoliitossa vastustajan kanssa veljeilystä.

Jääkärien innostus oli vakavoitunut jo itärintaman taisteluissa, mutta Suomessa realiteetteihin liittyi se, että sortajien, venäläisten, rinnalla taisteli kymmenin tuhansin omia kansalaisia. Pettymys oli kova, mutta kansan enemmistö jatkoi siitä, mihin oli ennen kapinaa jääty. Lyhyessä ajassa korjattiin valtaosa niistä epäkohdista, joita oli päässyt syntymään tsaarin ajan viimeisinä vuosikymmeninä.

Juuri tässä työssä, nuoren Suomen luomisessa ja nuoren armeijan kehittämisessä, tarvittiin myös nuorta sivistynyttä upseeria. Lennart Oeschistä tuli 1920- ja 1930-lukujen ehkä merkittävin sotilaskoulutuksen ja sotatieteellisen kirjoittamisen asiantuntija. Kerrotaan, että Helsingin yliopiston kasvitieteen professori **Fredrik Elfving** valitteli, että Saksaan oli lähtenyt kaksi hänen ilmeisintä professorinalkuaan, toinen näistä Lennart Oesch.

Akateeminen ura katkesi kyllä alkuunsa, mutta oppia hän sai ja antoi. Hän opiskeli Ranskassa kolme vuotta ja palasi yleisesikuntaupseerin paperit laukussaan. Tätä seurasi kolme vuotta Suomen sotakorkeakoulun johtajana 1926–1929. Hänestä tuli Sotakorkeakoulun johtaja, Sotatieteellisen seuran puheenjohtaja ja *Sotilasaikakauslehden* päätoimittaja. Hänestä tuli suunnittelusta vastaavan Yleisesikunnan päällikkö ja marsalkka Mannerheimin tukimies tämän johtaessa puolustusneuvostoa 1930-luvulla.

OESCH OLI JÄÄKÄREISTÄ VANHIMPIA, vuonna 1915 23-vuotias; kenraaliksi hän tuli melko nuorena, 37-vuotiaana. Hän oli yksi niistä kenraaleista, jotka

säilyttivät sodissa marsalkka Mannerheimin luottamuksen. Tosin hän talvisodan lopulla koki, että marsalkka oli häneen kyllästynyt, kun hänet siirrettiin Päämajasta torjumaan nopeasti kokoon haalituin joukoin Viipurinlahden jään yli koukkaavaa neuvostoarmeijakuntaa.

Oesch taisteli vastuullisissa johtotehtävissä koko jatkosodan ajan. Sodan alkaessa hän johti Viipurin valtausta. Hän toimi Aunuksen ryhmän komentajana sekä vihdoinkin Neuvostoliiton suurhyökkäyksen 1944 koetellessa suomalaisen sotilaiden kestävyyskykyä, Kannaksen joukkojen komentajana. Häneen luotettiin. Oesch kesti ja rintamakin kesti lopulta.

VIRKAURAN PÄÄTTYMINEN 30 vuoden palveluksen jälkeen ei katkaissut kiinnostusta isänmaan asiaan. Oesch oli mukana, kun kaavailtiin pohjoismaista puolustusliittoa, joka olisi torjunut Naton Skandinaviasta ja samalla vetänyt Suomea irti Neuvostoliiton vaikutuspiiristä. Tämä ei sopinut pysähtyneisyyden ajan kuvioihin.

Suomalaisten puolustustahtoa Oesch oli pitämässä yllä sotamuistoyhdistyksen kautta. Hän oli 10 vuotta veteraanien sotamuistoja julkaisseeseen *Kansa taisteli* -lehden päätoimittaja.

Romanttinen innostus Suomen kansaan oli yksi edellytys Suomen itsenäistymiselle. Hermonsa säilyttävät johtavat olivat edellytys puolustustaistelun onnistumiselle. Lennart Oesch oli mies paikallaan kummassakin suhteessa. ■

Juha-Antero Puistola
Komentaja evp.

Keltainen kumiankka

Lukijakunta muistanee televisiosarjan Tap-pajan näköinen mies, jossa Martti Suosalon esittämä Teppo Korhonen tokaisi: ”Aina kun mä käännän pään, Kärpän siellä nään”. Sattumasta ei ollut kyse, koska Viktor Kärpän ja poliisin polut suorastaan liimautuivat yhteen.

Samalla tavalla jokainen maailmanpolitiikasta kiinnostunut törmää kaikkialla Kiinaan, jonka globaali tassu puristelee maapalloa enemmän tai vähemmän tiukentuvalla otteella. Tätä menoa lohikäärme pomottelee maapalloa, ja edelleen viihde-maailmaa lainatakseni, donkkaa tykimmin vuosisadan puolivälissä.

Kiinalaisen pelikirjan viimeisin siirto nähtiin Latinalaisessa Amerikassa, jossa Presidentti Xi Jinping osallistui joulukuussa Perun rannikolla sijaitsevan Chancayn sataman avajaisiin.

Yhdysvaltain takapihalle avattu satama voi muodostua valtavaksi logistiikan keskuksesi, jonka turvin Kiina sujuvasti ohittaa ainakin osan USA:n presidentti Trumpin kaavailemista kauppakuopista.

Kun Chancay on täysin toiminnassa, Chilestä, Ecuadorista, Kolumbiasta ja Brasiliasta tulevien tavaroiden odotetaan kulkevan sen läpi matkalla Shanghain ja muihin Aasian satamiin.

Brasilialainen soijapapu ja chileläinen kupari ovat jo pitkään olleet lohikäärmeen ruokavaliossa, mutta nyt tarjoilu-aika lyhenee 35 päivästä 23 päivään. Peru luonnollisesti saa oman siivunsa kakusta, mutta ajautuu samalla syvenevään riippuvuuteen Kiinasta ja sen poliittisesta ilmapiiristä.

Yhdysvalloissa Kiinan hankkeita ei katsota erityisen hyvällä, joten sikäläiset sotilasasiantuntijat ovat kiirehtineet huomauttamaan, että satamiin voi tukeutua reilun kaupan tuotteiden lisäksi myös ei-toivottua ainesta eli kiinalaisia sotalaivoja. Ne puolestaan voivat hiljalleen muodostaa verkon glo-

baalien merikuljetusreittien ympärille ja sekä iskeä solmukohtiin.

Jatkossa Etelä-Amerikan maat, kuten Peru, Chile ja Kolumbia, ovat myös haavoittuvia ristipaineille, koska niillä on Yhdysvaltojen kanssa solmitut kahdenväliset vapaakauppasopimukset, joita Trump voisi yrittää neuvotella uudelleen tai jopa purkaa.

Katse palloon

Peräkkäisten Yhdysvaltain johtajien kohdalla Latinalainen Amerikka on nähty ensisijaisesti laitto-man maahanmuuton ja huumeiden muodossa. Presidentti Trumpin kaavailemat maahanmuuttajien joukkokarkotukset eivät ole indikaattori ainakaan tuon näkökulman muutoksesta. Kapea katse on jättänyt Latinalaisen Amerikan valtiot moninaisine ongelmineen suorastaan herkkupalaksi Kiinan poimia. Pat Moritan esittämän Mr. Miyagin syömäpuikolla näppärästi pyydystämä kärpänen olisi ollut palakakua verrattuna Kiinan temppuun, jos Yhdysvallat olisi pitänyt lähialueestaan edes auttavaa huolta.

Latinalainen Amerikka ei tietenkään ole ainoa Kiinan kohteena oleva osa maailmaa. Vuodesta 2023 lähtien Kiinan ennennäkemätön infrastruktuurin laajennus on pumpannut rahaa lähes 150 maahan maailmanlaajuisesti. Rytäkässä on saattanut mennä pikkusormien lisäksi puoli torsoa. Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen kauppasota vaikuttaisi siten hyvin nopeasti kaikkialla maailmassa. Ainakin globaalit talousennusteet päättyisivät sellaiseen syök-sykierteeseen, että vain pahimmat pessimistit ovat kehdanneet mainita arviolukuja julkisesti.

Kyseessä on paljon mullistavampi kokonaisuus kuin verkkokauppojen vyöryttämät halvat kiinalais-tuotteet, jotka helisyttävät paikallisia yrittäjiä ympäri maailman. Keltainen kumiankka on suurempi vaara kuin moni kivijalkakauppias ymmärtää. ■

ADOBE STOCK

Suomi sai vihdoinkin droonistrategian

TEKSTI **JYRI KOSOLA**
Insinöörieversti evp.

Suomi on saanut ensimmäisen ilman miehistöä toimivien järjestelmien strategiansa, kun eduskunnan pikkuparlamentissa julkistettiin 10. helmikuuta 2025 Suomen droonistrategia.

Kansanedustaja **Jarno Limnéllin** (kok.) aloitteesta käynnistetyn strategian laadinnan johti Puolustus-, ilmailu- ja avaruusalan teollisuutta edustava PIA ry. Eri alojen asiantuntijoista koottua työryhmää johti PIA ry:n **Lauri J Kangas**. Itse osallistuin Laurin taidokkaasti ja määrätietoisesti johtamaan työhön puolustusalan asiantuntijana, en siis Puolustusvoimien edustajana.

Strategia ei ole perinteinen systeeminen strategia, jossa asetetaan tavoitteet ja kohdennetaan tavoitteisiin pääsemisen edellyttämät resurssit. Aihealueen moniulotteisuuden vuoksi sellaista ei olisi ollut mahdollista saada aikaiseksi järjestellessä ajassa. Yhdeksänhenkisen tiimin laatima strategia aset-

taa kuitenkin selkeät tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi yhdenmukaiset kehittämisen suuntaviivat, joiden avulla Suomesta voidaan tehdä droonialan pieni jättiläinen. Suomen koko on monissa asioissa heikkous, joka ilmenee kehittämisresurssien vähyytenä ja markkinoiden pienuutena. Pieni koko voidaan kääntää vahvuudeksi sen mahdollistamalla ketteryydellä ja kokonaisvaltaisuudella.

Kyky reagoida nopeasti muuttuviin haasteisiin, tai jopa ennakoida niitä sekä viranomaisten ja elinkeinoelämän sujuva yhteistyö ovat vahvuuksiamme. Ainakin, jos emme anna visiottoman byrokratian lannistaa innovatiivisuutta. Joka tapauksessa suuntaa näyttävä strategia on välttämätön: vain yhdistämällä voimavaramme, asiantuntemuksemme ja innovatiiviset ratkaisumme voimme varmistaa, että Suomi ei ainoastaan pysy kehityksen mukana, vaan myös johtaa sitä. Tämä edistää turvallisuutta, luo innovointikulttuuria ja lisää talouskasvua.

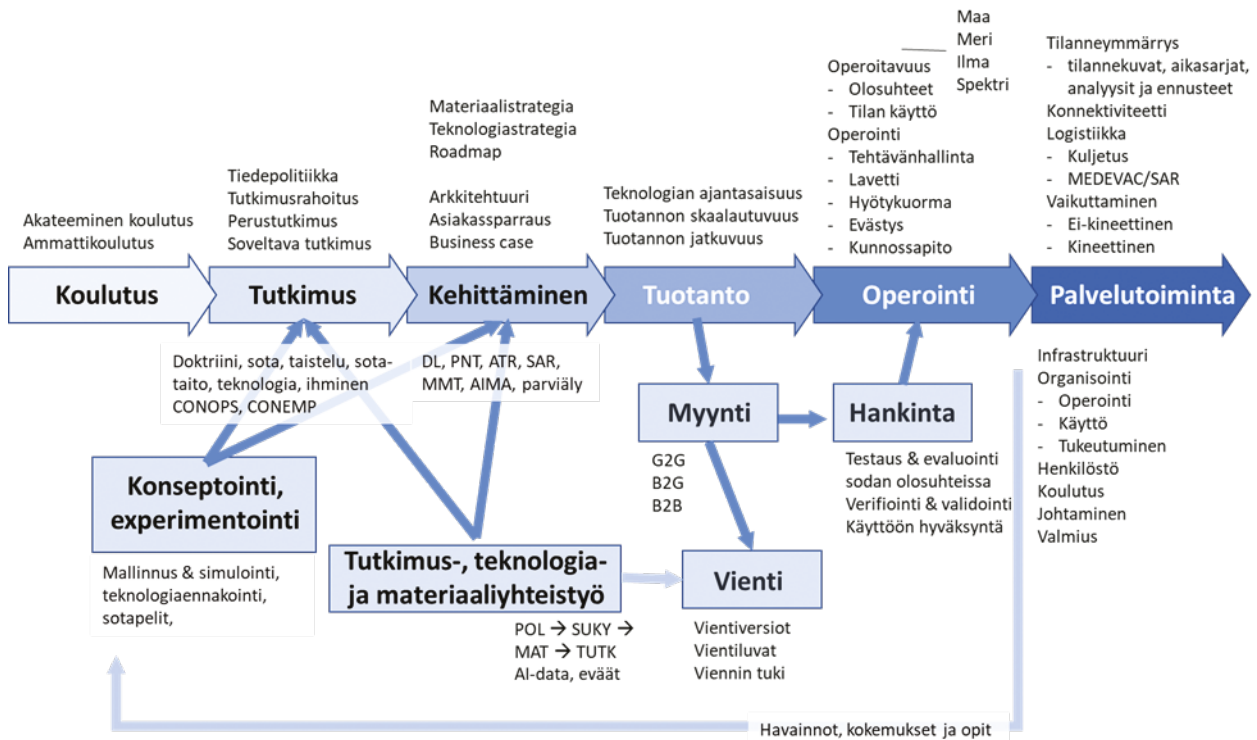
Drooniala on erittäin voimakkaassa kasvussa, jonka hyödyntäminen tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden luoda taloudellisesta kasvua Suomeen.

Droonien vaikutus on todennäköisesti yhtä perustavanlaatuisen ja eri elämäntilojen läpi tunkeutuva kuin internetin vallankumous aikanaan. Nii-

ENGINEERED FOR EXCELLENCE DEPLOYED WITH EASE

WWW.CONLOG.FI

Havainnekuva droonistrategiaan liittyvistä osa-alueista sotilaallisen maanpuolustuksen näkökulmasta.

den tarjoamat mahdollisuudet ulottuvat kaikkialle yhteiskuntaan. Strategian avulla pyritään varmistamaan, droonien teknologiat ja niiden päälle rakennettu palveluliiketoiminta kehittävät Suomen kilpailukykyä ja luovat turvallisuutta.

Strategian kunnianhimoisena tavoitteena on kehittää Suomesta viiden vuoden kuluessa maailman paras maa kehittää drooneja ja harjoittaa niihin perustuvaa liiketoimintaa.

Tavoitteena maailman johtava asema

Vuonna 2030 suomalaisten droonialan yritysten halutaan olevan maailman kärkeä ja Suomen olevan hyvä paikka perustaa droonialan yritys. Tämä edellyttää sitä, että Suomeen luodaan matalan kynnyksen innovaatiotoimintaympäristö droonien kehittämiseen ja että drooniteknologia on laajamittaisesti käytössä yhteiskunnan kaikilla aloilla. Tämä tekee Suomesta kiinnostavan maan drooniteknologiaan investointeihin.

Osaamisen osalta nähdään tarve luoda alalle poikkileikkaava akateeminen tutkinto, joka hyödyntää jo olemassa olevia opintomoduuleja eri yliopistoissa. Strategia määrittää tutkimukselle ja kehittämiselle strategiset painopistealueet.

Strategiassa tunnistetaan kehittämistä vaikeuttavia ja uudistusta hidastavia pullonkauloja, joista keskeisimmät ovat ajattelun rajallisuus (korva-

Strategia kuvaa tavoitteiden saavuttamiseksi viiden osa-alueen kehittämistarpeet ja -periaatteet:

- 1 Kriittisen osaamisen kasvattaminen.
- 2 Dronien kehittämisen ja kokeilutoiminnan edistäminen.
- 3 Testauksen, eksperimentoinnin ja evaluoinnin edellytysten parantaminen.
- 4 Kansallisen huoltovarmuuden turvaaminen.
- 5 Käyttönoton, operoinnin ja ylläpidon helpottaminen.

taan miehitetty järjestelmä miehistöttömällä ilman että ymmärrettäisiin korvata koko konsepti uudella) ja ammatti-identiteettiin sidotun organisaatiokulttuurin vaikeus ymmärtää ja hyväksyä ammattiryhmän rooliin liittyviä perustavaa laatu-olevia muutoksia.

Huoltovarmuus kirkkaana mielessä

Strategiassa kiinnitetään paljon huomiota huoltovarmuuteen, jonka strategia jakaa neljään osa-alueeseen: osaamisen huoltovarmuuteen, jonka osia ovat tutkimus-, kehittämis- ja koulutuskyky, tuotannon huoltovarmuuteen, johon kuuluu myös järjestelmien päivityskyky, kunnossapitoon, johon kuuluu huoltokyvyn lisäksi vaurionkorjauskyky sekä operaatioiden suunnittelu-, evästämis- ja johtamiskyky.

Sodan pitkittymisen vuoksi kansallinen tuotanto on välttämätöntä. Droonien tuotanto on huomattavasti helpompaa moninkertaistaa kuin perinteisten ampumatarvikkeiden. Niiden kulutus on myös sotatilanteessa erittäin suurta. Muiden kuin kertakäyttöisten droonien kohdalla korostuu niiden toimintakuntoisina pitäminen ilman tarvetta lähettää laitteita tai osia ulkomaille korjattavaksi.

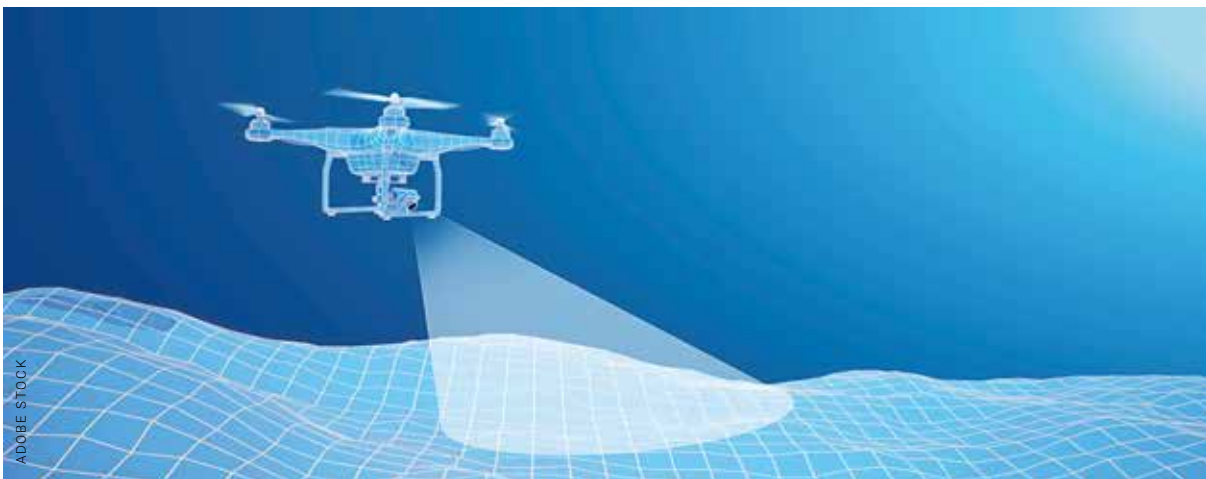
Sodan aikana droonit ovat nopean menetelmä-vastamenetelmä-kilpailun kohteena. Siten menetelmien tutkiminen ja kehittäminen sekä käytössä olevien järjestelmien päivittäminen ja päivitysten nopea kouluttaminen nähdään strategiassa ensiarvoisen tärkeänä.

Droonijärjestelmien tuotannon jatkuvuuden varmistaminen hajauttamalla, linnoittamalla ja suojaamalla sekä toimitusketjujen varmistamisella ovat kriittisiä kansallisen turvallisuuden kannalta. Tämä edellyttää Suomessa kattavaa varautumissuunnitel-

Strategia määrittää tutkimukselle ja kehittämiselle strategisia painopistealueita:

- Tietoturvalliset, luotettavat, vaikeasti havaittavat, häiriösietoiset ja kognitiivisesti radiotaajuuksia hyödyntävät tiedonsiirtoratkaisut, joilla mahdollistetaan droonien turvallinen ja luotettava operoitavuus koko maan laajuisesti.
- Hyötykuorma- ja algoritmikehitys, reunalaskenta (Edge/AI) sensoridatalle (SAR, ESM, laser, hyperspektri) ja sensorifuusio.
- Arktisten erityisolosuhteiden olosuhdetestaus
- Paikannus, navigointi ja aikapalvelut (PNT): ratkaisut, jotka toimivat kaikissa olosuhteissa, myös ilman satelliittipaikannusta.
- Teollinen valmistuskyky: materiaali teknologiat, paikalliset raaka-aineet (jalostaminen ja korvaaminen), kriittisten komponenttien omavalmistus.

maa, johon sisältyvät sotataloussopimukset, huoltovarmuuden turvaavat valtiosopimukset sekä yhteistyö pohjoismaiden, EU:n ja eurooppalaisten maiden sekä Naton kanssa.

Yhteistyö kotimaassa ja muiden maiden kanssa mahdollistaa kustannustehokkaan tuotannon. Teollisen yhteistyön avulla vahvistetaan kotimaista osaamista ja varmistetaan, että Suomessa kehitetyt ja tuotetut droonijärjestelmät täyttävät sekä kansalliset että kansainväliset vaatimukset ja soveltuvat kotimaisen käytön lisäksi vientiin.

Kansallinen drooniohjelma

Strategiassa esitetään perustettavaksi viisivuotinen kansallinen drooniohjelma. Ohjelmaa käytettäisiin koulutus- ja osaamistavoitteiden määrittämiseksi, osaajien ja opiskelijoiden houkuttelemiseksi Suomeen, droonistrategiaa tukevien teknologia-, materiaali- ja hankintastrategioiden laatimiseksi, kansallisen tuotekehityksen, tuotannon ja operoinnin käynnistämiseksi, puolustus- ja turvallisuusviranomaisten vaatimusten määrittämiseksi sekä yhteiskäyttöisen droonikaluston hankkimiseksi.

Ohjelmassa luotaisiin matalan kynnyksen koikeilu- ja kehittämistoimintaa sekä edellytykset matalan kynnyksen testaus- ja evaluointitoiminnalle yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön, Business Finlandin, puolustusministeriön ja liikenne- ja viestintäministeriön kanssa.

Kaikkien sukset samaan suuntaan

Strategiassa esitetään lainsäädännöllisten ja viranomaismääräyksistä johtuvien pullonkaulojen sel-

vittämistä ja ratkaisujen hakemisen yhteistyössä vastuuministeriöiden ja virastojen kanssa. Tavoitteena on lainsäädännön ja viranomaismääräysten virtaviivaistaminen kaikilla hallinnonaloilla (TEM, LVM, PLM, SM, UM, OKM)

Olosuhdetestaus voisi olla Suomen valtti

Suomen kannattaisi investoida kansalliseen olosuhdetestausinfrastruktuuriin alkaen mallinnuksesta, simuloinnista ja emuloinnista ja päätyen suljettujen olosuhdetestausten kautta avoimen tilan testialueisiin, jotka mahdollistavat kenttäkokeet todellisissa sää- ja ympäristöolo suhteissa.

Esimerkiksi avolouhokset soveltuisivat hyvin paikannuksen häirintäkokeisiin. Niistä voitaisiin tehdä GPS-häirintäkoealueita.

Varallisuutta on saatava ajoissa

On välttämättä todettava se raadollinen tosiasia, että tavoitteisiin pääsemiseksi on lisättävä sekä tutkimuspanostuksia että kehittämisvaroja.

Puolustusvoimien, Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n, Maanmittauslaitoksen paikkatietokeskuksen sekä korkeakoulujen tutkimusmäärärahoja on syytä kasvattaa merkittävästi. Toiminnan koordinointi edellyttää omaa työ- ja elinkeinoministeriön asettamaa drooniohjelmaa, jonka Business Finland rahoittaisi.

Oma ohjelma on erityisen tärkeä kaikki alat poikkileikkaavien teknologioiden kohdalla, sillä se antaa kehittämiselle kodin ja määrää isännän, jolta ilman kaikkien oma ohjelma ei ole kenenkään oma. ■

Hyödynnä yhteistyökumppanien tarjoamat jäsenedut

Konttaisenrannan ja Vierumäen mökkien sekä golf-pelioikeuksien lisäksi Upseeriliiton jäsenille on tarjolla runsaasti yhteistyökumppaniemme tarjoamia taloudellisesti merkittäviä jäsenetuja. Tarkemmat tiedot etukoodineen ja ehtoineen löytyvät kotisivujen Jäsensivustolta

VAIN UPSEERILIITON JÄSENILLE

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva

- Tuntuva alennus henkivakuutuksista
- Hankivakuutus voimassa myös rauhanturvaajatehtävissä

Vakuutusyhtiö Turva

- Jatkuva 10 prosentin alennus vapaaehtoisista jatkuvista vakuutuksista
- Keskittämällä lisäksi 10 prosentin omistaja-alennus
- TaskuTurva-mobiilisovellus

Asianajotoimisto Lindell Oy

- Perhe- ja perintöoikeuden sekä riita-asioiden oikeudellinen neuvonta

Garmin-verkkokauppa

- Tuotteiden hinnat valmiiksi hinnoiteltuna 15–30 % alennuksin

Niemi Palvelut

- Alennukset kotimaan kotimuutoista ja tarvikkeista

Hertz Autovuokraamo

- Alennus auton lyhytaikaisesta vuokrasta Suomessa ja ulkomailla.

Tallink Silja

- Liittymällä Club One –kanta-asiakasohjelmaan alennuksia vapaa-ajanmatkustamiseen.

Opintolaina

- Opintolainan takaus kadettijäsenille

Päällystöliitto

- Lomakohteet erityisehdoin ns. äkkilähdöissä

SCAN ME

AKAVAN JÄSENJÄRJESTÖJEN JÄSENET

Member+

- Lomaan ja vapaa-aikaan liittyvät palvelut mm. lomahuoneistot ja mökit
- Tuetut hyvinvointilomat
- Palveluntarjoajien alennukset. Kategoriat: Hotellit ja kylpylä, Liikunta ja hyvinvointi, Sisustus ja elektroniikka, Työ ja koulutus, Asusteet ja kosmetiikka, Viihde ja kulttuuri, Koti ja arki sekä Matkailu ja elämykset

Danske Bank

- Edut nykyisille ja asiakkuutensa Danske Bankiin siirtäville asiakkaille
- Lisäetuja 18–32-vuotiaille opiskelijoille

Konttaisella kuljetaan kohti kevättä

NIIN VAIN TALVEN SELKÄ TAITTUI ja pimein jakso vuodesta ohitettiin. Talven parhaat ulkoilukelit alkavat olla läsnä päivän yhä pidentyessä. Mökit ovat jälleen täysin majoitettuja lähes huhtikuun lopulle asti, arvottujen lomaviikkojen täyttäessä kalenterin.

Hiihtoreissut ja laskettelupäivät täyttävät Konttaisen väen lomaviikot ja leppoinen asuminen lomamökeissä jäsenhintaan vetää vertoja monelle. Vaikka vielä nautitaan talven aktiviteeteista, monilla ovat jo kesälo-masuunnitelmat kiikarissa.

Nopeat syövät hitaat myös Konttaisenrannan majoituksissa, etenkin suosituimpina ajanjaksoina. Konttaisenrannan mökkejä voi varata nyt helmikuussa aina elokuun lopulle asti. Kesäaika on vapaasti varattavissa kalenterista.

RUKALLA ON TULEVALLE KESÄLLE luvassa paljon uudistuksia. Kesäkaudelle 2025 avataan uusi vuoristokelkarata, joka on avoinna ympäri vuoden. Lisäksi vaaran voi laskea alas maastomäkiautolla, jossa varmasti vauhtia riittää. Kaiken tämän sekä paljon muuta Ruka-Kuusamo alueella pääsee kokemaan kätevästi Rukan kesärannekeella.

Lisätiedot löytyvät Rukan nettisivuilta. Saaruan huipulle on juuri valmistunut uusi saunaravintola Base, johon pääsee hissillä tai kävellen. Ravintolasta, saunoista ja ulkoilma-altailta on huikeat maisemanäkymät.

KONTTAISENRANNAN LEMMIKKIMÖKKIEN remontti valmistui. Mökkikanta Konttaisella on saanut jälleen uutta ilmettä vuoden 2024 lopulla, kun isot lemmikkimökit nro:t 6 ja 7 remontoitiin. Remontti aloitettiin syyskuussa ja se valmistui jouluvieraille. Paritalo sai uuden sisustuksen, uudet pinnat keittiöön, pesutiloihin, vessaan sekä osittain makuuhuoneisiin ja parvelle.

Merkittävimpiä uudistuksia asumismukavuuden lisäämiseksi ovat lasitettu terassi, toinen wc-pönttö, enemmän kaappitilaa keittiössä sekä uusittu ilmanvaihtokoneisto. Tammikuussa 2024 asennettiin mökkeihin myös ilmalämpöpumput, jotka luovat mukavaa lämpöä. Myös lemmikit on otettu huomioon: lattiamateriaali ei ole liukas, mökeissä on koiralle oma peti, viltti sohvan suojaksi sekä juoma- ja ruokakupit. Mökkeihin laitettiin myös pölypussittomat imurit. Tervetuloa testaamaan uusitut mökit!

ARVONTOIHIN ILMOITTAUTUMISAIKOJA AIKAISTETAAN.

Tulevan vuodenvaihteen sekä kevättalven 2026 arvonta-aikoja aikaistetaan kuukaudella. Konttaisenrannan joulujoulu- ja uudenvuodenviikkojen arvontoihin ilmoittaututaan jatkossa jo elokuussa ja arvonta suoritetaan syyskuun alussa. Vuoden 2026 kevättalven arvontaviikoille ilmoittautuminen on jo syyskuussa ja arvonta suoritetaan lokakuun alussa.

TEKSTI JA KUVA: PÄIVI VETELÄINEN

Kokouskutsuja

UPSEERILIITON MERIVOIMIEN OSASTON KEVÄTKOKOUS PIDETÄÄN TIISTAINA 11.3.2025 KELLO 18.00 UPSEERITALOLLA KATAJANOKALLA HELSINGISSÄ.

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat ja nautitaan tarjoiluista.

Ilmoittautumiset 7.3.2025 mennessä: merivoimat@upseeriliitto.fi

Tervetuloa!

Johtokunta

UPSEERILIITON KOUVOLAN OSASTON SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN KEVÄTKOKOUS PIDETÄÄN TORSTAINA 13.3.2025 KELLO 17.00 ALKAEN RAVINTOLA BONNEVILLESSÄ.

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset (5§) asiat.

Kouvolan osaston kokouksen jälkeen Pohjois-Kymen Kadettiipiirin kevätkokous kello 17.30 alkaen. Kokousten jälkeen tarjotaan päivällinen.

Kokousjärjestelyjä varten ilmoittautumiset ml. erikoisruokavalio pyydetään 3.3.2025 mennessä sähköpostilla osoitteeseen: kouvola@upseeriliitto.fi

Tervetuloa!

Johtokunnat

UPSEERILIITON KUOPION OSASTON KEVÄTKOKOUS JÄRJESTETÄÄN TORSTAINA 13.3.2025 SAVONIA AMMATTIKORKEAKOULULLA, OSOITTEESSA MICROKATU 1, M-RAKENNUS.

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset (5 §) asiat.

Ennen kokousta kello 12.00 tarjotaan lounas ravintola Tastory Origossa. Lounaan jälkeen siirrytään kokoustamaan ja Savonia AMK:n TKI-asiantuntija/projektipäällikkö Jarmo Jalkanen pitää esityksen aiheesta "Savonia TKI-toimijana". Kuopion osaston kevätkokous avataan noin kello 13.30. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.

Ilmoittautumiset kokoukseen ja kokouksessa käsiteltäväksi esitettävät muut kuin sääntömääräiset asiat tulee ilmoittaa viimeistään 3.3.2025 ilmoittautumislomakkeella: https://www.lyyti.in/Kuopion_osaston_kevatkokous2025 tai oheisen QR-koodin kautta.

Lisätietoja: kuopio@upseeriliitto.fi

Toivotamme jäsenistömme tervetulleeksi kevätkokoukseen!

Johtokunta

Yhteystiedot ajantasalle

Muista päivittää jäsenrekisteriin sähköpostiosoitteesi ja muut tietosi. Näin varmistat, että Upseeriliiton viestit ja jäsenkirjeet tavoittavat sinut. Sähköpostiosoitteen pitäisi olla joku muu kuin työsähköpostiosoite.

UPSEERILIITON YHTEYSTIEDOT

Puheenjohtaja

evl Ville Viita
viita@upseeriliitto.fi
044 501 0378

Varapuheenjohtajat

evl Janne Rautakorpi
rautakorpi@upseeriliitto.fi
0299 800

maj Kari Saukkonen
saukkonen@upseeriliitto.fi
0299 800

Edunvalvontapäällikkö

maj Mika Ylönen
yloinen@upseeriliitto.fi
050 362 2884

Neuvottelupäällikkö

komkapt Kari Nousiainen
nousiainen@upseeriliitto.fi
040 827 1747

Pääluottamusmiehet (PV)

maj Tero Pynnönen
pynnonen@upseeriliitto.fi
0299 500 780

maj Petri Soppi
soppi@upseeriliitto.fi
0299 500 781

kaptl Markus Halme
halme@upseeriliitto.fi
0299 500 792

RVL:n pääluottamusmies

kapt Aki Järvinen
jarvinen@upseeriliitto.fi
0295 421 491

Viestintäpäällikkö

Essi Lindqvist
lindqvist@upseeriliitto.fi
040 565 1835

Sotilasikakauslehden toimitussihteeri

komkapt Marko Varama
varama@upseeriliitto.fi
040 844 8255

Hallintosihteeri

Erja Elopuro
elopuro@upseeriliitto.fi
040 537 1799

Liittosihteeri

Päivi Schroderus
schroderus@upseeriliitto.fi
050 338 8228

Toimisto

Laivastokatu 1 B,
toimisto@upseeriliitto.fi
00160 Helsinki

Upseeriliiton Konttaisenranta

Virkkulantie 30
93830 RUKATUNTURI

Asianajotoimisto Lindell Oy

Olli-Pekka Lindell
toimisto@asianajotoimisto-
lindell.fi
(02) 251 1004, 0400 826 078

Loma-Konttainen ky

Puh. arkisin
kello 10.00–15.00
0400 393 756
asiakaspalvelu@
loma-konttainen.fi

UPSEERILIITTO.FI

Oletko ehdolla Alue- ja/tai kuntavaaleissa? Esittäydy ehdokassivustolla!

**ANNAMME ALUE- JA KUNTAVAALEISSA EHDOKKAANA OLEVILLE JÄSENILLEMME MAHDOLLISUUDEN ESITTÄYTYÄ
UPSEERILIITON KOTISIVULLA SEKÄ SOPIVALLA TAVALLA LIITON SOSIAALISEN MEDIAN VIESTINTÄKANAVISSA.**

Ehdokasasettelun vahvistamisen (13. maaliskuuta) jälkeen julkaisemme kotisivuilla
Alue- ja kuntavaalit 2025 -ehdokassivuston, jossa ehdokkaat saavat esittäytyä ja kertoa tavoitteistaan
hyvinvointialueellaan ja/tai asuinkunnassaan.

OHJEET ESITTELYÄ VARTEN

Perustiedot: nimi, sotilasarvo, puolue sekä hyvinvointialue ja/tai kunta, jossa on ehdolla
Kuvasi: .jpg-muodossa
Esittelyteksti:
- Maksimimerkkimäärä välilyönteineen on 2500 merkkiä.
- Tekstissä saa olla oman sosiaalisen median tai vaalisivuston osoite.

Toimita esittelysi mahdollisimman pian osoitteeseen viestinta@upseeriliitto.fi, kuitenkin viimeistään
ehdokasasettelun päättyttyä.
Upseeriliitto ei anna suoraa taloudellista tukea yksittäisille ehdokkaille tai heidän taustaorganisaatioilleen.

ALUEVAALIT JA KUNTAVAALIT JÄRJESTETÄÄN SAMANAIKAISESTI SUNNUNTAINA 13.4.2025.

Ennakkoonäestys Suomessa 2.–8.4.2025, ulkomailla 2.–5.4.2025.

Maamme johtavaa sotilasalan ammattilehteä julkaisee upseerien akavalainen ammattijärjestö, Upseeriliitto ry.

Puolustusvoimat suorittaa vuositasolla miljardihankintoja, joista päättävät suomalaiset upseerit ja valtionhallinnon virkamiehet. He lukevat Sotilasaikakauslehteä, sotilasalan johtavaa ammattilehteä.

Sotilasaikakauslehti käsittelee puolustusvoimien hankintoja, koulutusta, turvallisuuspolitiikkaa, strategiaa ja ajankohtaisia aiheita.

**Varaamalla ilmoitustilaa
varmistat yrityksesi näkymisen
puolustusvoimien päättäjille.**

**Varmista näkyvyytesi
puolustusvoimien päättäjille**

e-mail juha.halminen@mediaosasto.fi
tel. +358 50 5922722

[www.
upseeriliitto.fi](http://www.upseeriliitto.fi)

FF21

Posti Green

COMBITECH

Kovaa softaa

Nopeampaa päätöksentekoa
suorituskykyisillä ohjelmistoilla.

Combitech Finland

www.combitech.fi